

Udskriftsdato: 21. december 2025

2017/1 LSF 134 (Gældende)

## Forslag til Tatoveringsloven

Ministerium: Sundheds- og Ældreministeriet

Journalnummer: Sundheds- og Ældremin., j.nr. 1601455

## Forslag

til

## Tatoveringsloven

### Kapitel 1

#### *Indledende bestemmelser*

##### *Lovens formål*

§ 1. Lovens formål er at etablere en obligatorisk registrerings- og tilsynsordning for tatoveringssteder med henblik på at øge sikkerheden og mindske de mulige sundhedsmæssige risici for forbrugerne i forbindelse med tatovering.

##### *Anvendelsesområde og definitioner*

§ 2. Denne lov gælder for tatoveringssteder, jf. dog stk. 2. Lovens kapitel 3 gælder for enhver, der udfører tatovering, uanset om dette sker i erhvervsmæssigt øjemed.

Stk. 2. Denne lov gælder ikke for tatovering, der udføres som led i behandling, jf. sundhedslovens § 5.

##### *Definitioner*

§ 3. I denne lov forstås ved:

- 1) Tatoveringssted: Et sted, hvor der udføres tatovering i erhvervsmæssigt øjemed.
- 2) Tatovering: En metode, hvorved tatoveringsfarve med et eller flere pigmenter med nål eller lignende udstyr indføres i en persons læderhud eller i slimhinde med henblik på permanent eller langvarig farvning af hud eller slimhinde med det formål at dekorere, forskønne, korrigere, rekonstruere eller bibringe det tatoverede område en bestandig markering. Den ved metoden frembragte farveændring af hud eller slimhinde benævnes også tatovering.

### Kapitel 2

#### *Tatoveringssteders pligter*

##### *Registrering af tatoveringssteder hos Sikkerhedsstyrelsen*

§ 4. Ejeren af et tatoveringssted skal registrere tatoveringsstedet hos Sikkerhedsstyrelsen, jf. dog § 5. Ved registrering skal der oplyses om navn, adresse, telefonnummer, eventuel hjemmesideadresse, antallet af medarbejdere og eventuelt cvr-nummer på tatoveringsstedet og på ejeren af tatoveringsstedet. Sker der ændringer i forhold til de registrerede oplysninger, har ejeren af tatoveringsstedet pligt til at opdatere de registrerede oplysninger inden for rimelig tid.

Stk. 2. Det er ikke tilladt at udføre erhvervsmæssig tatovering på et tatoveringssted, der ikke er registreret hos Sikkerhedsstyrelsen.

Stk. 3. Sikkerhedsstyrelsen opretter et tatoveringsstedsregister.

Stk. 4. Sikkerhedsstyrelsen offentliggør oplysninger fra tatoveringsstedsregisteret om, hvilke tatoveringssteder der er registrerede efter stk. 1.

§ 5. Erhvervsministeren fastsætter nærmere regler om registrering efter § 4, stk. 1, herunder regler om afgrænsning af de tatoveringssteder, der skal lade sig registrere.

§ 6. Erhvervsministeren fastsætter regler om, at skriftlig kommunikation og registrering til og fra Sikkerhedsstyrelsen om forhold, som er omfattet af denne lov eller af regler udstedt i medfør af denne lov, skal foregå digitalt.

*Stk. 2.* Erhvervsministeren kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur eller lignende.

*Stk. 3.* En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.

§ 7. Et registreret tatoveringssted skal sikre forsvarlige infektionshygiejniske forhold og oplyse forbrugeren om, i hvilket omfang ejeren af det registrerede tatoveringssted og eventuelle ansatte har gennemført et hygiejnekursus.

*Stk. 2.* Styrelsen for Patientsikkerhed fastsætter i samarbejde med Statens Serum Institut regler om de infektionshygiejniske krav, der påhviler registrerede tatoveringssteder.

§ 8. Et registreret tatoveringssted skal udlevere skriftlig information om risici m.v. ved tatovering til forbrugeren, inden tatovering udføres.

*Stk. 2.* Styrelsen for Patientsikkerhed fastsætter regler om krav til det skriftlige informationsmateriale til forbrugeren.

§ 9. Et registreret tatoveringssted skal for hver enkelt udført tatovering opbevare oplysninger om navn og adresse på det seneste afsætningsled for de anvendte tatoveringsfarver og om hvilke tatoveringsfarver, der er anvendt til tatoveringen. Oplysningerne skal opbevares på det registrerede tatoveringssted på en sådan måde, at de kan sættes i forbindelse med hver enkelt udført tatovering.

*Stk. 2.* Et registreret tatoveringssted skal opbevare oplysningerne, der er nævnt i stk. 1, i 5 år.

*Stk. 3.* Et registreret tatoveringssted skal efter anmodning fra forbrugeren udlevere oplysningerne, der er nævnt i stk. 1, om forbrugers tatovering.

### Kapitel 3

#### *Forbud*

§ 10. Det er ikke tilladt at udføre tatovering på en person under 18 år.

*Stk. 2.* Det er endvidere ikke tilladt at udføre tatovering på en person i hoved, på hals og på hænder, jf. dog stk. 3.

*Stk. 3.* Sundhedsministeren kan fastsætte regler om, at personer, som har gennemført en uddannelse i kosmetisk tatovering med praktisk og teoretisk indhold fastsat af en brancheforening, må udføre kosmetisk tatovering af øjenbryn, hårbund, øvre og nedre øjenlåg og læber.

### Kapitel 4

#### *Sikkerhedsstyrelsens tilsyn med tatoveringssteder*

§ 11. Sikkerhedsstyrelsen fører tilsyn med tatoveringssteder.

*Stk. 2.* Sikkerhedsstyrelsen kan af tatoveringssteder kræve at få meddelt alle oplysninger, der er nødvendige for at udøve tilsynet efter stk. 1, inden for rimelig tid.

§ 12. For at tilvejebringe oplysninger til brug for gennemførelse af tilsynet har Sikkerhedsstyrelsen til enhver tid mod behørig legitimation og uden retskendelse adgang til private ejendomme og lokaliteter. Politiet yder om nødvendigt Sikkerhedsstyrelsen bistand hertil.

§ 13. Sikkerhedsstyrelsen kan i tilsynsøjemed, foretage registersamkøring af oplysninger fra egne registre og offentligt tilgængelige oplysninger, der er indhentet hos andre offentlige myndigheder.

*Stk. 2.* Sikkerhedsstyrelsen kan indhente ikke-offentligt tilgængelige oplysninger fra offentlige myndigheder med henblik på registersamkøring i tilsynsøjemed, i det omfang det er af væsentlig betydning for at udøve tilsynet efter § 11, stk. 1.

**§ 14.** Sikkerhedsstyrelsen kan give et registreret tatoveringssted påbud om at træffe foranstaltninger med henblik på at efterkomme krav fastsat i §§ 7-9 eller regler udstedt i medfør heraf.

*Stk. 2.* Sikkerhedsstyrelsen kan afregistrere et tatoveringssted, hvis tatoveringsstedet ikke efterkommer et påbud udstedt i medfør af stk. 1.

*Stk. 3.* Sikkerhedsstyrelsen kan endvidere afregistrere et tatoveringssted, hvis tatoveringsstedet har overtrådt §§ 7-10 eller regler udstedt i medfør heraf eller afviser at medvirke til Sikkerhedsstyrelsens tilsyn.

## Kapitel 5

### *Klageadgang*

**§ 15.** Sikkerhedsstyrelsens afgørelser truffet efter denne lov eller regler fastsat i medfør af denne lov kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

## Kapitel 6

### *Gebyrer*

**§ 16.** Sikkerhedsstyrelsen opkræver årligt et gebyr hos den, der har registreret et eller flere tatoveringssteder efter § 4, stk. 1, til dækning af styrelsens udgifter til registreringsordningen og tilsynet efter § 11, stk. 1. Sikkerhedsstyrelsen opkræver desuden et gebyr for opfølgende tilsynsbesøg på tatoveringsstedet ved påbud efter § 14, stk. 1.

*Stk. 2.* Erhvervsministeren fastsætter nærmere regler om størrelsen og opkrævningen af gebyrer efter stk. 1, herunder om, at Sikkerhedsstyrelsen i særlige tilfælde kan dispensere fra opkrævningen af gebyr.

## Kapitel 7

### *Straf*

**§ 17.** Medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning, straffes med bøde den, som:

- 1) undlader at opfylde registreringspligten, jf. § 4, stk. 1,
- 2) overtræder forbuddet i § 4, stk. 2,
- 3) undlader at opfylde kravene i § 7, stk. 1, § 8, stk. 1, og § 9.
- 4) overtræder et af forbuddene i § 10, stk. 1 og 2,
- 5) undlader at opfylde oplysningspligten efter § 11, stk. 2, eller
- 6) undlader at efterkomme et påbud efter § 14, stk. 1.

*Stk. 2.* Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

## Kapitel 8

### *Ikrafttræden m.v.*

**§ 18.** Loven træder i kraft den 1. juli 2018.

*Stk. 2.* Lov nr. 194 af 8. juni 1966 om tatovering ophæves.

*Stk. 3.* Lov nr. 427 af 1. maj 2013 om en frivillig, brancheadministreret registreringsordning for tatovører ophæves.

**§ 19.** De, der udøver erhvervsmæssig tatovering på tidspunktet for denne lovs ikrafttræden, skal lade det eller de tatoveringssteder, hvor tatovering udføres, registrere efter § 4, stk. 1, senest den 1. januar 2020.

**§ 20.** Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

# Bemærkninger til lovforslaget

## Almindelige bemærkninger

### Indholdsfortegnelse

#### 1. Indledning

##### 1.1. Baggrund

#### 2. Lovforslagets hovedpunkter

##### 2.1. Anvendelsesområde og definitioner

###### 2.1.1. Gældende ret

###### 2.1.2. Sundheds- og Ældreministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

##### 2.2. Registreringspligt for tatoveringssteder

###### 2.2.1. Gældende ret

###### 2.2.2. Sundheds- og Ældreministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

###### 2.2.3. Forholdet til persondataloven og databeskyttelsesforordningen

##### 2.3. Krav til hygiejne

###### 2.3.1. Gældende ret

###### 2.3.2. Sundheds- og Ældreministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

##### 2.4. Krav til forbrugerinformation

###### 2.4.1. Gældende ret

###### 2.4.2. Sundheds- og Ældreministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

##### 2.5. Dokumentationskrav til farver

###### 2.5.1. Gældende ret

###### 2.5.2. Sundheds- og Ældreministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

##### 2.6. Forbud mod at tatovere personer under 18 år og mod at tatovere personer på visse legemsdele

###### 2.6.1. Gældende ret

###### 2.6.2. Sundheds- og Ældreministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

##### 2.7. Tilsyn

###### 2.7.1. Gældende ret

###### 2.7.2. Sundheds- og Ældreministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

##### 2.8. Afskæring af klageadgang

###### 2.8.1. Gældende ret

###### 2.8.2. Sundheds- og Ældreministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

##### 2.9. Gebyrer

###### 2.9.1. Gældende ret

###### 2.9.2. Sundheds- og Ældreministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

##### 2.10. Straffebestemmelser

###### 2.10.1. Gældende ret

###### 2.10.2. Sundheds- og Ældreministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

##### 2.11. Overgang, ophævelse og ikrafttræden

###### 2.11.1. Gældende ret

###### 2.11.2. Sundheds- og Ældreministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

#### 3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

#### 4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

#### 5. Administrative konsekvenser for borgerne

#### 6. Miljømæssige konsekvenser

- 7. Forholdet til EU-retten
- 8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
- 9. Sammenfattende skema

## 1. Indledning

Det er ikke uden helbredsmæssige risici at blive tatoveret.

I dag er det tilladt for enhver at udføre tatoveringer. Tatoveringserhvervet er i dag reguleret i lov nr. 427 af 1. maj 2013 om en frivillig, brancheadministreret registreringsordning for tatovører, som trådte i kraft den 1. januar 2014, og hvis formål er at etablere en frivillig, brancheadministreret registreringsordning for tatovører med henblik på at oplyse og beskytte forbrugerne mod risici i forbindelse med tatovering.

Det har imidlertid vist sig, at tatoveringsbranchen ikke bakker op om den frivillige ordning. Ingen brancheforening har således til dato søgt om at blive godkendt af Styrelsen for Patientsikkerhed til at registrere tatovører. Loven er dermed uden praktisk betydning.

Tatovering er desuden reguleret i lov nr. 194 af 8. juni 1966 om tatovering (tatoveringsloven), som opstiller et forbud mod at tatovere personer under 18 år og et forbud mod at tatovere i hoved, på hals og på hænder. Formålet med disse forbud er dels at beskytte personer under 18 år mod at få tatoveringer, som de senere risikerer at fortryde, og dels at forebygge den stigmatisering, som kan følge med, når man får en tatovering i hovedet, på halsen eller på hænderne.

Da den nuværende, frivillige registreringsordning ikke har virket efter hensigten, foreslås det derfor at ophæve lov om en frivillig, brancheadministreret registreringsordning for tatovører og i stedet indføre en obligatorisk registreringsordning for tatoveringssteder, der udfører tatovering i erhvervsmæssigt øjemed. Med ordningen sikres det, at forbrugerne har mulighed for at benytte tatoveringssteder, der opfylder et minimum af krav til hygiejne, dokumentation for tatoveringsfarver og forbrugerinformation.

Der lægges med forslaget op til, at registreringen af tatoveringssteder skal ske hos Sikkerhedsstyrelsen, der samtidig vil skulle føre tilsyn med, at tatoveringsstederne overholder disse krav. Lever tatoveringsstederne ikke op til kravene, vil der kunne blive tale om udstedelse af påbud med opfølgende tilsynsbesøg og ultimativt afregistrering og/eller idømmelse af bødestraf.

Med lovforslaget foreslås det desuden at fastholde og videreføre forbuddene i tatoveringsloven ved at indsætte dem i den foreslåede lov. Dog foreslås det, at sundhedsministeren kan fastsætte regler om, at dette forbud, ikke skal gælde personer, som udfører kosmetisk tatovering af øjenbryn, hårbund, øvre og nedre øjenlåg og læber, og som har gennemført en uddannelse i kosmetisk tatovering med praktisk og teoretisk indhold, der er fastsat af en brancheforening.

Der lægges med forslaget op til, at ordningen finansieres gennem et gebyr, der opkræves hos ejere af tatoveringssteder i forbindelse med registreringen og herefter hvert år på datoen for registreringen. Det foreslås desuden, at der opkræves et gebyr for opfølgende tilsynsbesøg ved udstedelse af påbud.

Endelig foreslås det at ophæve lov nr. 427 af 1. maj 2013 om en frivillig, brancheadministreret registreringsordning for tatovører og lov nr. 194 af 8. juni 1966 om tatovering (tatoveringsloven).

### 1.1. Baggrund

Flere europæiske lande, herunder Sverige, Nederlandene og Storbritannien har indført en regulering af tatovørerhvervet. I Sverige er tatoveringsvirksomheder eksempelvis forpligtede til at anmelde til den stedlige kommune, at de starter virksomhed mindst seks uger inden, at virksomheden startes. Tatoveringsvirksomheden er herefter forpligtet til at leve op til en række fastsatte krav, herunder krav til hygiejne, og de skal kunne fremvise en oversigt over de kemiske produkter, der opbevares i virksomheden. De svenske kommuners miljöinspektörer fører et gebyrfinansieret tilsyn med tatoveringsvirksomhederne.

Det bemærkes, at der i europæisk regi arbejdes på en fælles europæisk standard for krav og procedurer ved tatovering. Dansk Standard har som led i det europæiske arbejde med standarden nedsat et dansk udvalg bestående af tatovører, en læge og Forbrugerrådet Tænk, som deltager i det europæiske arbejde i CEN (Den Europæiske Standardiseringsorganisation) med CEN/TC 435 – Tattooing services. Arbejdet med standarden er imidlertid ikke færdigt på nuværende tidspunkt. Et udkast til standarden har været i høring, og Dansk Standard er nu ved at behandle de bemærkninger, der er kommet ind i forbindelse med høringen. Det forventes umiddelbart, at standarden vil kunne offentliggøres i endelig form inden april 2019.

De krav, der vil blive stillet til tatoveringssteder, der lader sig registrere efter den foreslåede ordning, vil være inspireret af elementerne i den kommende standard. Det gælder f.eks. i forhold til kravene til hygiejne, der er baseret på generelle infektionshygiejniske principper. I forbindelse med udmøntningen af de regler, der med den foreslåede ordning vil blive fastsat i en bekendtgørelse, vil der således blive skelet til den fælles europæiske standard. I den forbindelse vil der dog være behov for at tilpasse standarden til danske forhold.

De følger, der kan være efter tatovering, er mangeartede og kan inddeles i gener og komplikationer. Eventuelle gener og komplikationer kan vise sig i større eller mindre grad hos den enkelte. Der findes ingen opgørelser over, hvor mange der får gener og komplikationer som følge af tatovering.

For at gøre farverne mere sikre i hele EU er ECHA (EU's Kemikalieagentur) ved at udarbejde et forslag om begrænsning af de problematiske kemikalier i tatoveringsfarver og derved tage højde for de potentielle sundhedsmæssige risici, som farverne kan medføre. Formålet er at få indført en fælles kvalitetsstandard for blæk til tatoveringsfarver produceret eller solgt i de europæiske lande.

## **2. Lovforslagets hovedpunkter**

### *2.1. Anvendelsesområde og definitioner*

#### *2.1.1. Gældende ret*

Tatoveringserhvervet er i dag reguleret i lov nr. 427 af 1. maj 2013 om en frivillig, brancheadministreret registreringsordning for tatovører, som trådte i kraft den 1. januar 2014. Lovens formål er at etablere en frivillig, brancheadministreret registreringsordning for tatovører med henblik på at oplyse og beskytte forbrugerne mod risici i forbindelse med tatovering.

Det har imidlertid vist sig, at tatoveringsbranchen ikke bakker op om den frivillige ordning, og ingen brancheforening har således til dato søgt om at blive godkendt af Styrelsen for Patientsikkerhed til at registrere tatovører. Loven er dermed uden praktisk betydning.

Begrebet tatovering er i bemærkningerne til loven, jf. Folketingstidende 2012-13, A, L 125, som fremsat, side 3, defineret som indføring med nål af farve i hudens dybere lag. Det er samme sted defineret, at der ved en tatovør forstås en person, som foretager tatovering i form af permanent tegning ved indføring af farve med nål i hudens dybere lag.

Udover at tatoveringserhvervet er reguleret i lov nr. 427 af 1. maj 2013 om en frivillig, brancheadministreret registreringsordning for tatovører, er tatovering reguleret i lov nr. 194 af 8. juni 1966 om tatovering. Loven opstiller et forbud mod at tatovere personer under 18 år og et forbud mod at tatovere i hoved, på hals og på hænder. Formålet med disse forbud er at beskytte personer under 18 år mod at få tatoveringer, som de senere risikerer at fortryde og at forebygge den stigmatisering, som kan følge med, når man får en tatovering i ansigtet.

Hverken lov nr. 194 af 8. juni 1966 om tatovering eller dens forarbejder definerer begreberne tatovering, tatovør eller forbruger.

Efter § 5 i sundhedsloven jf. lovbekendtgørelse nr. 1188 af 24. september 2016, omfatter behandling un-

dersøgelse, diagnosticering, sygdomsbehandling, fødselshjælp, genoptræning, sundhedsfaglig pleje samt forebyggelse og sundhedsfremme i forhold til den enkelte patient. Tatovering, der udføres som led i behandling af patienter, omfattes af begrebet behandling i sundhedsloven.

### *2.1.2. Sundheds- og Ældreministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*

Det foreslås, at loven skal gælde for tatoveringssteder.

Ved et tatoveringssted forstås efter lovforslaget et sted, hvor der udføres tatovering i erhvervsmæssigt øjemed. Der kan være tale om en tatoveringsforretning på en fast lokalitet eller et sted, hvor der lejlighedsvis udføres tatovering, f.eks. ved tatoveringsevents eller på messer.

Tatovering er i lovforslaget defineret som både en metode og et resultat af anvendelse af metoden i form af farveændring af hud eller slimhinde. Ved tatovering forstås efter lovforslaget således en metode, hvorved blæk med et eller flere pigmentkorn (langtidsholdbart farvestof) med nål eller lignende udstyr indføres i en persons læderhud eller i slimhinde med henblik på permanent eller langvarig farvning af hud eller slimhinde med det formål at dekorere, forskønne, korrigere, rekonstruere eller bibringe det tatoverede område en bestandig markering. Den ved metoden frembragte farveændring af hud eller slimhinde benævnes tatovering.

Sundheds- og Ældreministeriet er opmærksomt på, at det ikke er uden helbredsmæssige risici at blive tatoveret. Gener i forbindelse med tatovering er lokale eller generelle objektive eller subjektive lettere forandringer, som den tatoverede har pådraget sig ved tatoveringen, og som er udløst af denne. Gener kan være akutte eller umiddelbare i forbindelse med udførelsen af tatoveringen eller forbigående og fortage sig i takt med, at tatoveringen heler op. Gener kan også være kroniske i form af permanente eller stadigt tilbagevendende gener. Den hyppigste kroniske eller tilbagevendende gene ved tatovering er kløe og hævelse af tatoveringen, når den bliver udsat for sollys. Det anslås, at ca. hver femte af de tatoverede får sådanne gener.

Komplikationer i forbindelse med tatovering er alvorlige bivirkninger i tatoveringer, der har karakter af sygdom eller invalidering, og som typisk får den tatoverede person til at søge lægelig behandling. Det kan være infektiøse komplikationer forårsaget af bakterier og andre mikroorganismer eller virusinfektioner. Infektioner med bakterier kan medføre lokale betændelsestilstande eller betændelsestilstande, som kan spredes til hele kroppen og føre til alvorlig sygdom som blodforgiftning, der er en livstruende tilstand, som kræver behandling på hospital. Overfladiske infektioner med bakterier ses som betændelse i huden og omkring tatoveringen. Det vil ofte være stafylokokker og streptokokker, som kan give sår, bylder eller en tilstand som rosen, som medfører behov for antibiotikabehandling. Tatovering kan medføre virusinfektion, som oftest er blodbåren smitte. De vira, der kan overføres ved tatovering er hepatitis B, hepatitis C og HIV. Kun få personer er dog rapporteret inficeret med HIV gennem en tatovering. Ubehandlet hepatitis kan med tiden resultere i skrumpelever og leversvigt, og risikoen for kræft i leveren er også øget. Der kan opstå lokale virale infektioner i form af vorter, kønsvorter og vandvorter i tatoveringen.

Infektion er hyppigere ved tatovering under uhygiejniske forhold. Smittekilden kan være personen, der udfører tatoveringen, inventar og udstyr, forurenede tatoveringsfarve eller den tatoverede selv.

Tatovering kan foruden infektioner medføre allergisk reaktion mod tatoveringsfarven. Risikoen er størst i røde tatoveringer baseret på azo-farvestof. Allergisk reaktion kan give kroniske hævelser, knudedannelser, skællen, rødme, kløe og eventuelt smerte. Behandlingen er kirurgisk med fjernelse af mest muligt pigment, evt. ved at skære tatoveringen bort. Allergiske reaktioner kan forværres ved forsøg på fjernelse med laser.

Tatoveringsfarver er kemiske produkter, hvor der kan forekomme kemiske og mikrobielle urenheder, som kan stamme fra råvarerne og/eller fra selve produktionen af farverne.

Kemiske indholdsstoffer i tatoveringsfarver er kortlagt og identificeret via analyser i såvel danske som udenlandske undersøgelser. Tatoveringsfarver kan indeholde en række potentielt sundhedsskadelige metaller, herunder bly samt andre skadelige kemiske stoffer som f.eks. stofgrupperne primære aromatiske aminer og PAH'er (polyaromatiske hydrokarboner). De sidstnævnte stofgrupper er med stor sandsynlighed utilsigtede forureninger og nedbrydningsprodukter i tatoveringsfarverne, da de ikke har nogen funktion i farverne.

Lovforslaget omfatter ikke tatoveringer, der udføres som led i behandling, jf. sundhedslovens § 5. Tatovering som led i behandling af patienter kaldes medicinsk tatovering, fordi tatoveringen sker på medicinsk indikation. Medicinsk tatovering anvendes oftest i hospitalsregi. Tatovering som udføres som led i behandling er f.eks. markering af strålefelter ved strålebehandling og markering af slimhinder i forbindelse med kikkertundersøgelse. Tatovering anvendes også rekonstruktivt, f.eks. ved tatovering af en "ny" og efterlignet brystvorte efter operation for brystkræft eller ved bruntoning af huden hos patienter med sygdommen vitiligo, hvor der ellers normal hud pludselig sker pletvis pigmenttab, eller til patienter med sygdom, der medfører tab af øjenbryn. Medicinsk tatovering anvendes desuden korrektivt, f.eks. ved bruntoning af et hvidt ar i ansigtet efter en operation for at genskabe normal hudfarve.

Ved erhvervsmæssigt øjemed forstås efter den foreslåede lov, at tatovering udføres af en person, der udfører tatovering som led i udøvelsen af dennes erhverv, uanset om det er mod vederlag eller vederlagsfrit.

Med tatoveringsfarver og blæk til tatovering forstås en kemisk blanding, som anvendes til tatovering.

Sundheds- og Ældreministeriet har overvejet, om den foreslåede registreringsordning i stedet burde omfatte enkeltpersoner, der udfører tatovering, frem for tatoveringssteder. Et krav om registrering af personer som betingelse for ret til at udføre tatovering ville imidlertid indebære, at det blev forbeholdt registrerede personer at tatovere. Der eksisterer imidlertid ikke nogen formel eller anerkendt uddannelse med henblik på udøvelse af tatovering. Der eksisterer heller ikke brancheadministrerede uddannelser. En registrering af personer, der tatoverer, vil derfor ikke kunne gøres betinget af, at disse opfylder nærmere bestemte uddannelsesmæssige krav. Mange, der udfører tatovering, er således selv lærte men kan dog have korte kurser inden for faget. At forbeholde udøvere af tatovering til enkeltpersoner kan således ikke ske på baggrund af, at disse har gennemgået en bestemt uddannelse eller har bestemte færdigheder inden for tatovering.

Det er således vurderingen, at en registrering af enkeltpersoner hos Sikkerhedsstyrelsen ikke vil kunne være udtryk for, at de registrerede har kvalifikationer til at tatovere, eller at de registrerede udfører tatovering med en bestemt kvalitet eller mindre risikabelt.

Der findes desuden ikke på nuværende tidspunkt en beskrevet, anerkendt faglig standard for tatoveringsvirksomhed, som ville kunne anvendes som målestok ved vurdering af den enkelte udøvers faglige virksomhed. Af denne grund vil det derfor heller ikke være muligt at føre tilsyn med den enkelte udøvers efterlevelse af faglige standarder for udførelse af tatovering.

Det vurderes derfor, at man med en sådan ordning, hvor enkeltpersoner – frem for tatoveringssteder – registreres, ikke vil opnå nogen mærkbar større tatoveringssikkerhed end i dag.

## *2.2. Registreringspligt for tatoveringssteder*

### *2.2.1. Gældende ret*

Der gælder ikke i dag en pligt for tatoveringssteder til at lade sig registrere.

Styrelsen for Patientsikkerhed kan derimod efter ansøgning godkende en brancheforening for tatovører som en brancheforening, der kan registrere tatovører, jf. § 3, stk. 1, i lov nr. 427 af 1. maj 2013 om en frivillig, brancheadministreret registreringsordning for tatovører, såfremt foreningen opfylder nærmere fastsatte krav. For at blive registreret skal brancheforeningen bl.a. fastsætte retningslinjer for uddannelse af tatovører og regelsæt for god tatovørpraksis.

Når brancheforeningen er godkendt af Styrelsen for Patientsikkerhed, er det ifølge loven brancheforeningens opgave at administrere ordningen, herunder registrere tatovører og påse, at de registrerede tatovører overholder retningslinjer og regelsæt.

Hvis Styrelsen for Patientsikkerhed vurderer, at en godkendt brancheforening ikke længere opfylder de nærmere fastsatte krav, kan Styrelsen for Patientsikkerhed ifølge loven tilbagekalde brancheforeningens godkendelse til at registrere tatovører.

Tatovører, som opfylder kravene fra en godkendt brancheforening, jf. § 2, stk. 1, nr. 3-5, i lov nr. 427 af 1. maj 2013 om en frivillig, brancheadministreret registreringsordning for tatovører, har med foreningens tilladelse ret til at anvende titlen registreret tatovør.

### *2.2.2. Sundheds- og Ældreministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*

Da ingen brancheforening har ladet sig registrere i henhold til loven om en frivillig registreringsordning, og loven dermed er uden praktisk betydning, foreslås det at indføre en obligatorisk registreringsordning for tatoveringssteder.

Det indebærer, at tatoveringssteder skal lade sig registrere hos Sikkerhedsstyrelsen, inden de påbegynder deres virksomhed, for at de lovligt kan udføre tatovering i erhvervsmæssigt øjemed. Efter lovforslaget vil det således også være forbudt at tatovere i erhvervsmæssigt øjemed, hvis ikke det sker på et registreret tatoveringssted.

Med registrering af tatoveringssteder sikres forbrugerne mulighed for at købe en tatoveringsydelse på et tatoveringssted, der opfylder nærmere fastsatte krav til udøvelse af tatoveringsvirksomhed.

Efter lovforslaget vil der ikke være nogen begrænsning i antallet af udøvere, der kan udføre tatoveringer på det enkelte registrerede tatoveringssted. Det vil være ejeren (en fysisk eller juridisk person) af tatoveringsstedet, der udbyder tatoveringsydelsen, der vil være ansvarlig for, at stedet er registreret hos Sikkerhedsstyrelsen. Det vil også være ejeren af tatoveringsstedet, der er overordnet ansvarlig for, at tatoveringsstedet lever op til de supplerende krav, som ifølge lovforslaget skal være opfyldt, for at tatovering lovligt kan finde sted.

Det foreslås konkret, at ejere af tatoveringssteder selv skal lade tatoveringsstedet registrere. Det foreslås endvidere, at registreringen skal ske digitalt. De skal også selv foretage ændringer i oplysninger om registreringen, f.eks. selv foretage afregistrering ved virksomhedsophør. Hvis et registreret tatoveringssted flytter til en ny adresse, er der tale om et nyt tatoveringssted, der skal registreres. Det skyldes, at en flytning kan nødvendiggøre et nyt tilsynsbesøg med henblik på at føre tilsyn med, om indretning m.v. i de nye lokaler lever op til kravene.

Der skal ske registrering af tatoveringssteder, hvor der udføres tatovering i erhvervsmæssigt øjemed.

Det foreslås, at erhvervsministeren får hjemmel til at fastsætte nærmere regler for registreringen, herunder regler om afgrænsning af de tatoveringssteder, der skal lade sig registrere. Det tilsigtes, at der fastsættes regler, der indebærer, at et sted med en fast lokalitet (virksomhedsadresse), hvor der udøves erhvervsmæssig tatovering, skal registreres som et tatoveringssted. Reglerne vil endvidere indebære, at virksomheder, der udelukkende udfører tatoveringer lejlighedsvist på ikke-faste lokaliteter, også vil skulle registreres som et tatoveringssted med en virksomhedsadresse. Dette gælder også tatoveringsvirksomhed, som midlertidigt eller lejlighedsvist udføres i Danmark, f.eks. fordi tatoveringsstedet drives af en person, som kun opholder sig her i landet i en midlertidig periode.

Er der tale om udenlandske virksomheder, skal disse udover at registrere tatoveringsstedet hos Sikkerhedsstyrelsen anmelde sig i RUT-registret (register for udenlandske tjenesteydere), hvis de udfører midlertidigt arbejde i Danmark. Hvis en udenlandsk virksomhed ikke anmelder sig, kan de straffes med en bøde. Udenlandske virksomheder skal anmelde oplysninger om den tjenesteydelse, der leveres, og de medarbejdere, der udstationeres i forbindelse med leveringen af tjenesteydelsen. Anmeldelsen skal

ske hos Erhvervsstyrelsen senest samtidig med, at leveringen af den ny tjenesteydelse påbegyndes. Den udenlandske virksomhed kan desuden være skattepligtigt til Danmark, hvis den har fast driftssted her i landet.

Det foreslås, at Sikkerhedsstyrelsen opretter et tatoveringsstedsregister. Kendskab til tatoveringssteder er en forudsætning for Sikkerhedsstyrelsens etablering af en tilsynsordning med tatoveringssteder, jf. afsnit 2.7, samtidig med, at det vil gøre det muligt at opkræve de foreslåede gebyrer for ordningen, jf. afsnit 2.10.

Det foreslås, at Sikkerhedsstyrelsen offentliggør oplysninger fra tatoveringsstedsregisteret om hvilke steder, der er registreret hos styrelsen. Det forudsættes, at offentliggørelse sker på en hjemmeside. Med offentliggørelse af registrerede tatoveringssteder får forbrugerne mulighed for at sikre sig, at et tatoveringssted er registreret. De får dermed også et grundlag for at træffe et kvalificeret valg af, hvor de vil lade sig tatovere.

Det foreslås, at konsekvenserne for overtrædelse af kravet om registrering skal være bøde. Det er Sundheds- og Ældreministeriets vurdering, at en fængselsstraf – ikke efter nutidige standarder – vil være proportionalt med lovovertrædelsens karakter.

Det er Sundheds- og Ældreministeriets opfattelse, at bødeniveauet bør være højere end gebyret for registrering, således at der ikke kan opnås økonomisk gevinst ved at undlade at registrere sig.

Fastsættelsen af bødestørrelsen vil fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne straffniveau vil kunne fraviges i op- og nedgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

### *2.2.3. Forholdet til persondataloven og databeskyttelsesforordningen*

Almindelige, ikke-følsomme personoplysninger, herunder oplysninger om navn, adresse, telefonnummer og hjemmesideadresse må efter § 6, stk. 1, i persondataloven, jf. lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger, kun finde sted, hvis den registrerede har givet sit udtrykkelige samtykke hertil, hvis behandlingen er nødvendig af hensyn til opfyldelsen af en aftale, som den registrerede er part i, eller af hensyn til gennemførelse af foranstaltninger, der træffes på den registreredes anmodning forud for indgåelsen af en sådan aftale, hvis behandlingen er nødvendig for at overholde en retlig forpligtelse, som påhviler den dataansvarlige, hvis behandlingen er nødvendig for at beskytte den registreredes vitale interesser, hvis behandlingen er nødvendig af hensyn til udførelsen af en opgave i samfundets interesse, hvis behandlingen er nødvendig af hensyn til udførelsen af en opgave, der henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige eller en tredjemand, til hvem oplysningerne videregives, har fået pålagt, eller hvis behandlingen er nødvendig for, at den dataansvarlige eller den tredjemand, til hvem oplysningerne videregives, kan forfølge en berettiget interesse og hensynet til den registrerede ikke overstiger denne interesse.

Derudover skal behandlingen af oplysninger ske i overensstemmelse med de grundlæggende betingelser i lovens § 5. Dette indebærer, at al behandling af personoplysninger skal ske til udtrykkeligt angivne og saglige formål, og at en senere behandling af oplysninger ikke er uforenelig med det oprindelige formål, hvortil oplysningerne er indsamlet. For alle behandlinger af oplysninger er det desuden en forudsætning for behandlingens lovlighed, at de oplysninger, der behandles, er relevante og tilstrækkelige, og ikke omfatter mere, end hvad der kræves til opfyldelse af de formål, hvortil oplysningerne indsamles, og de formål, hvortil oplysningerne senere behandles.

Det er Sundheds- og Ældreministeriets opfattelse, at den foreslåede bestemmelse om registreringspligt, herunder Sikkerhedsstyrelsens opbevaring m.v. af oplysninger samt offentliggørelse af registreringer, er i overensstemmelse med persondatalovens 6, stk. 1, nr. 3, 5 og 6, og at behandlingen af personoplysninger kan ske i overensstemmelse med persondatalovens § 5.

Det er ligeledes Sundheds- og Ældreministeriets opfattelse, at den foreslåede bestemmelse vil være i overensstemmelse med databeskyttelsesforordningen, som får virkning fra den 25. maj 2018. Det gælder forordningens artikel 5 og 6, stk. 1, litra c og e.

## *2.3. Krav til hygiejne*

### *2.3.1. Gældende ret*

Der gælder ingen krav i dag til lokaler og udstyr på steder, hvor der udføres tatovering.

Tatovører, som ønsker at anvende titlen registreret tatovør, jf. § 3, stk. 1, i loven om en frivillig registreringsordning, vil såfremt en brancheorganisation måtte lade sig registrere hos Styrelsen for Patientsikkerhed, kunne forpligte sig til at følge en godkendt brancheforenings fastsatte regelsæt for god tatovørpraksis, jf. lovens § 2, stk. 1, nr. 3.

Dette regelsæt skal ifølge loven om en frivillig registreringsordning blandt andet omfatte tekniske og hygiejniske krav til det udstyr og det forretningssted, som benyttes til tatovering, herunder blandt andet krav til anvendelse af sterile nåle, sterilisering af udstyr og krav til anvendelse af handsker.

### *2.3.2. Sundheds- og Ældreministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*

For at forebygge risikoen for smitte med bakterier eller virus ved tatovering er det afgørende, at tatovering finder sted under infektionshygiejniske forhold, der kan bryde smittevejene. Forebyggelse sker ved at sikre forsvarlig infektionshygiejne på tatoveringsstedet, ved håndtering af udstyr og ved procedurer i forbindelse med udførelse af tatovering.

Det foreslås derfor, at et tatoveringssted skal sikre forsvarlige infektionshygiejniske forhold.

Det foreslås, at Styrelsen for Patientsikkerhed i samarbejde med Statens Serum Institut fastsætter regler om de infektionshygiejniske krav, der påhviler tatoveringsstederne, i forhold til de fysiske rammer (lokaler og inventar), håndtering, genbehandling og opbevaring af udstyr, håndtering af tatoveringsfarver samt procedurer ved tatovering med henblik på forsvarlig infektionshygiejne.

Der vil med hjemmel i den foreslåede bemyndigelse bl.a. blive fastsat krav til lokaleindretning og adgang til håndhygiejnefaciliteter, brug af sterile nåle og skæreblade og anvendelse af handsker.

Det foreslås endvidere, at registrerede tatoveringssteder skal oplyse forbrugeren om, i hvilket omfang ejeren af det registrerede tatoveringssted og evt. ansatte har gennemført et hygiejekursus. Oplysningspligten vil være opfyldt ved, at det registrerede tatoveringssted offentliggør informationen herom på tatoveringsstedets hjemmeside eller ved opslag på tatoveringsstedet.

Det bemærkes, at der ikke med lovforslaget stilles krav om, at ejeren af tatoveringsstedet eller ansatte har gennemført et hygiejekursus. Der stilles heller ikke krav til kursets nærmere indhold.

## *2.4. Krav til forbrugerinformation*

### *2.4.1. Gældende ret*

Der gælder i dag ingen krav til forbrugerinformation i forbindelse med tatovering.

Tatovører, som ønsker at anvende titlen registreret tatovør vil efter § 2, stk. 1, nr. 3, i loven om en frivillig registreringsordning skulle forpligte sig til at følge en godkendt brancheforenings fastsatte regelsæt for god tatovørpraksis.

Dette regelsæt skal ifølge loven om en frivillig registreringsordning bl.a. omfatte krav om information til forbrugerne om risici for og behandling af infektion. Det skal også indeholde information om, hvordan man skal forholde sig ved allergiske reaktioner.

#### *2.4.2. Sundheds- og Ældreministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*

At lade sig tatovere er ikke uden helbredsmæssige risici. Det er derfor vigtigt, at forbrugere, der får udført tatoveringer, er informeret om de almindelige risici, der kan være forbundet med at få foretaget en tatovering, og hvornår de skal søge læge.

Det foreslås derfor, at et tatoveringssted skal udlevere skriftlig information til forbrugeren, inden tatovering udføres.

Det foreslås, at Styrelsen for Patientsikkerhed bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om, hvad det skriftlige informationsmateriale til forbrugeren som minimum skal indeholde.

#### *2.5. Dokumentationskrav til farver*

##### *2.5.1. Gældende ret*

Der findes i dag regler om, at tatoveringsfarver som forbrugerprodukt skal følges af visse oplysninger, der gør det muligt at spore produktet tilbage i leverandørkæden. Der findes imidlertid ikke regler, der sikrer en forbruger hos et tatoveringssted adgang til oplysningerne i forbindelse med en udført tatovering.

Tatoveringsfarver som forbrugerprodukt er omfattet af reglerne i lov nr. 1262 af 16. december 2009 om produktsikkerhed (produktsikkerhedsloven). Produktsikkerhedsloven implementerer EU's generelle regler om produktsikkerhed, der er fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (95 /2001) af 3. december 2001 om produktsikkerhed i almindelighed (produktsikkerhedsdirektivet).

I produktsikkerhedsloven stilles der krav om, at en producent kun må bringe forbrugerprodukter i omsætning, der er sikre, jf. lovens § 5. Endvidere stilles der krav om, at distributører skal medvirke til, at § 5 overholdes, herunder ved at undlade at gøre et produkt tilgængeligt på markedet, hvis distributøren ved, at produktet ikke er sikkert.

I produktsikkerhedsloven er der endvidere, som et redskab til at sørge for, at kun sikre forbrugerprodukter er tilgængelige på markedet, fastsat bestemmelser om sporbarhed. Således følger det af lovens § 8, stk. 2, at en producent, der ikke selv har fremstillet et produkt, skal, når det er relevant, opbevare den dokumentation, der er nødvendig for at spore produktets oprindelse. Dokumentationen skal opbevares i hele produktets sædvanlige levetid, dog højst i 5 år fra udgangen af det regnskabsår, hvori produktet er bragt i omsætning. En producent skal desuden træffe de forholdsregler, der er nødvendige for at undgå, at et produkt kan udgøre en fare for forbrugerne, jf. produktsikkerhedslovens § 9, stk. 1. Det kan producenten gøre blandt andet ved at angive relevant produktinformation på produktet eller dets emballage, herunder produktets referencenummer eller det produktparti, produktet tilhører, og producentens identitet og adresse, jf. produktsikkerhedslovens § 9, stk. 2.

Af produktsikkerhedslovens § 10, stk. 2, følger det endvidere, at distributøren skal deltage i overvågningen af produkter ved at videregive oplysninger om risici ved produkterne til producenten og myndighederne og ved at opbevare og videreformidle den dokumentation, der er nødvendig for at spore produkternes oprindelse. Af lovens § 10, stk. 3, fremgår det yderligere, at denne dokumentation skal opbevares i hele produktets sædvanlige levetid, dog højst i 5 år fra udgangen af det regnskabsår, hvori distributøren har erhvervet produktet.

Af bemærkningerne til produktsikkerhedsloven, jf. Folketingstidende A, L 41, som fremsat den 22. oktober 2009, følger det, hvilke oplysninger der skal videreformidles og opbevares i de forskellige afsætningsled. Af de almindelige bemærkninger, jf. Folketingstidende A, L 41, som fremsat den 22. oktober 2009, side 10, fremgår det, at den, der bringer et produkt i omsætning, skal tilvejebringe og opbevare den dokumentation, der er nødvendig for at spore produkternes oprindelse, herunder navn og adresse på det foregående afsætningsled.

Af bemærkningerne til lovforslagets § 8, jf. Folketingstidende A, L 41, som fremsat den 22. oktober

2009, side 24, fremgår yderligere, at en producent, der ikke selv har fremstillet et produkt, skal opbevare de oplysninger, der er nødvendige for at spore det forrige afsætningsled for dermed nemt og så lidt byrdefuldt som muligt at kunne gribe ind over for farlige produkter.

Af bemærkningerne til lovforslagets § 10, jf. Folketingstidende A, L 41, som fremsat den 22. oktober 2009, side 26 fremgår desuden, at distributørerne skal deltage i overvågningen af produkterne ved f.eks. at videregive oplysninger om risici ved produkterne og ved at opbevare og videreformidle den dokumentation, der er nødvendig for at spore produkternes oprindelse. Heraf fremgår endvidere, at distributørerne, som et vigtigt led i muligheden for at spore de farlige produkter, skal opbevare og videreformidle den dokumentation, der er nødvendig for at spore produkterne gennem tidligere afsætningsled, og at denne dokumentation skal gøre det muligt at finde frem til producenten. Hvis producenten er importør, er denne også forpligtet til at opbevare dokumentation, der gør det muligt at finde den, importøren har købt produktet hos. Oplysninger, der skal opbevares, er f.eks. navn og adresse på tidligere afsætningsled, uanset om det er en producent, importør eller distributør. Hvis distributøren er i besiddelse af oplysninger om vare- eller serienummer eller andre relevante produktoplysninger, der gør det muligt at identificere produkt og producent, vil disse også skulle opbevares. Formålet er, at det skal være så nemt og så hurtigt som muligt at spore farlige produkter til gensidig gavn for både producenter, distributører, forbrugere og myndigheder.

Tatoveringsfarver som forbrugerprodukt vil således ved levering skulle følges af et antal oplysninger, der efterfølgende skal opbevares, for at gøre det muligt at følge produktet tilbage i forsyningskæden. Disse oplysninger omfatter navnlig navn og adresse på tidligere afsætningsled, uanset om det er en producent, importør eller distributør.

Tatoveringsfarver er som kemisk blanding omfattet af EU's kemikalielovgivning, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 af 18. december 2006 om registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier (REACH), om oprettelse af et europæisk kemikalieagentur og om ændring af direktiv 1999/45/EF og ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 793/93 og Kommissionens forordning (EF) nr. 1488/94 samt Rådets direktiv 76/769/EØF og Kommissionens direktiv 91/155/EØF, 93/67/EØF, 93/105/EF og 2000/21/EF (REACH-forordningen). I REACH-forordningen er der bl.a. fastsat krav om videregivelse af oplysninger i leverandørkæden, herunder om udarbejdelse og videregivelse af sikkerhedsdatablad og i de tilfælde, hvor der ikke skal udarbejdes sådanne sikkerhedsdatablade, om videregivelse af en række oplysninger nedad i leverandørkæden, der er nødvendige for at fastlægge og gennemføre passende foranstaltninger til risikohåndtering.

Tatoveringsfarver er som kemisk blanding også omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 af 16. december 2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger og om ændring og ophævelse af direktiv 67/548/EØF og 1999/45/EF og om ændring af forordning (EF) nr. 1907/2006 (CLP-forordningen). I CLP-forordningen er der fastsat særlige mærkningskrav, hvoraf det følger, at etiketten på farlige kemiske stoffer og blandinger skal give brugerne en række oplysninger, herunder om hvordan disse kemikalier kan være farlige samt om sikker brug og bortskaffelse.

Det bemærkes, at REACH-forordningen og CLP-forordningen gælder parallelt med de generelle produktsikkerhedsregler om at kunne spore et forbrugerprodukts oprindelse, da disse regler tager sigte på andre aspekter og har et andet mål. Der henvises i den forbindelse til produktsikkerhedslovens § 3, stk. 1, hvoraf det følger, at lovens bestemmelser om forpligtelser for producenter og distributører, jf. kapitel 3, markedsovervågning, jf. kapitel 4, og lovens administration, jf. kapitel 6, ikke finder anvendelse, i det omfang der i en EF-forordning eller i bestemmelser til gennemførelse af specifikke EU-retlige forskrifter er fastsat bestemmelser om disse aspekter.

#### *2.5.2. Sundheds- og Ældreministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*

De oplysnings- og dokumentationskrav, som følger af gældende lovgivning, og som er beskrevet i

afsnittet oven for, vurderes ikke at være tilstrækkelige for at give mulighed for at identificere de farver, der bliver anvendt til de enkelte tatoveringer på det registrerede tatoveringssted og dermed kunne spore dem tilbage i forsyningskæden. Det bemærkes i den forbindelse, at gældende ret alene fastsætter krav om identificering af farver, som anvendes generelt på tatoveringsstedet, men ikke hvilke farver, der er anvendt til den enkelte tatovering.

At der er mulighed for at kunne identificere og spore de farver, der er anvendt til de enkelte tatoveringer tilbage i forsyningskæden, er særligt vigtig i de situationer, hvor tatoveringer giver anledning til gener. Det vurderes dog også at være vigtigt ud fra kontrolmæssige hensyn og af hensyn til fremadrettet forebyggende arbejde.

Den foreslåede ordning er også begrundet i, at de indholdsmæssige krav, der ellers gælder for tatoveringsfarver som kemiske blandinger, herunder efter REACH-forordningen, ikke tager sigte på de særlige forhold, der er, ved at indføre farve under huden, og kravene er således ikke relevante til at beskytte forbrugernes sundhed over for tatoveringsfarver.

Det foreslås derfor, at et tatoveringssted for hver enkelt udført tatovering skal opbevare oplysninger om navn og adresse på det seneste afsætningsled for de anvendte tatoveringsfarver og om, hvilke tatoveringsfarver, der er anvendt til tatoveringen. Disse oplysninger skal opbevares på det registrerede tatoveringssted på en sådan måde, at de kan sættes i forbindelse med hver enkelt tatovering. Tatoveringsstedet skal opbevare oplysningerne i 5 år, og den enkelte forbruger skal kunne få udleveret informationen om egen tatovering i 5 år efter, at tatoveringen er udført. Ligeledes vil tilsynsmyndigheden kunne kræve oplysningerne udleveret som led i tilsynet efter den foreslåede § 11, stk. 2. Som beskrevet oven for under gældende ret følger det af produktsikkerhedslovens krav til producenter og distributører om videreformidling og opbevaring af dokumentation for forbrugerprodukter, at disse oplysninger om tatoveringsfarvers oprindelse, herunder navn og adresse på tidligere afsætningsled, skal være tilgængelige for tatoveringsstederne.

Det foreslåede krav til opbevaringen og udleveringen af dokumentation vil både bidrage til forbrugerens mulighed for korrekt diagnosticering og medicinsk behandling, hvis der skulle opstå komplikationer, og til at myndighederne kan få viden om farverne bl.a. for fremadrettet forebyggende arbejde.

Det forventes, at disse krav på sigt vil blive suppleret af en kommende EU-regulering af problematiske indholdsstoffer i farverne.

## *2.6. Forbud mod at tatovere personer under 18 år og mod at tatovere personer på visse legemsdele*

### *2.6.1. Gældende ret*

Lov nr. 194 af 8. juni 1966 om tatovering (tatoveringsloven) opstiller to forbud i forbindelse med udførelse af tatovering.

Det følger af tatoveringslovens §§ 1 og 2, at det er forbudt at tatovere en person under 18 år. Det er desuden forbudt at tatovere en person i hoved, på hals og på hænder. Straffen for overtrædelse af disse forbud er ifølge lovens § 1 bøde eller fængsel indtil 4 måneder, medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning.

Det betyder, at det er strafbart at foretage tatoveringer i strid med disse forbud, uanset det forhold, at den pågældende forbruger selv aktivt har opsøgt et tatoveringssted med henblik på at lade sig tatovere.

Det følger af forarbejderne til tatoveringsloven, jf. Folketingstidende 1965-1966, A, L 123, som fremsat, side 1406, at formålet med forbuddene i loven er at beskytte navnlig børn og unge, der ikke kan forventes at kunne overskue de sociale og menneskelige konsekvenser, der kan være forbundet med tatovering.

Samme sted henvises til en rapport, hvoraf det fremgår, at børn og unge over 14 år i ungdomsfængsler

og institutioner og unge mænd på session får sociale vanskeligheder med hensyn til opnåelse af beskæftigelse og indgåelse af ægteskab, og at tatoveringer meget vanskeligt kan fjernes. Det fremgår desuden, at baggrunden for loven er erfaringer for, at tatoveringer medfører sociale vanskeligheder for de unge, at synlige tatoveringer kan hindre eller vanskeliggøre resocialisering, og at de unge fortryder at have ladet sig tatovere.

Det fremgår endvidere af betænkning over forslag til lov om tatovering, jf. Folketingstidende 1965-1966, B, L 123, side 971-972, at det almindelige forbud mod tatovering af en person i hovedet, på hals og på hænder er begrundet i, at der er tale om tatoveringer, der normalt er utildækkede, og derfor ikke kan skjules for den pågældendes omgivelser, herunder på pågældendes arbejdsplads, og som således kan være særligt egnede til at volde vanskeligheder i resocialiseringsarbejde.

Sundheds- og Ældreministeriet er bekendt med 2 domme, som er afsluttet med en bøde på 5.000 kr. for overtrædelse af tatoveringslovens § 1, stk. 1, og stk. 2, ved 7 gange at have tatoveret en pige, der var under 18 år gammel og 1 gang tatoveret hendes finger, og en bøde på 10.000 kr. for at have tatoveret to piger, der begge var under 16 år, som er gengivet i henholdsvis Ugeskrift for Retsvæsen side 1946 i 2012 og Ugeskrift for Retsvæsen side 2304 i 2005.

Som nævnt ovenfor indeholder hverken tatoveringsloven eller dens forarbejder en nærmere afgrænsning af "tatovering".

Forbuddet mod at tatovere i hoved omfatter ligeledes kosmetisk tatovering, som er en særskilt disciplin inden for tatovering. Betegnelserne "kosmetisk tatovering", "permanent make-up", "semi-permanent make-up" og "mikropigmentering" er synonyme og anvendes i flæng i markedsføringssammenhæng. Kosmetisk tatovering er en metode inden for skønhedspleje, som oftest eller næsten udelukkende foretages i ansigtet med det formål at forskønne personens udseende og i et omfang erstatte daglig brug af kosmetik i form af cremer, eyeliner, øjenskygge, optegning eller farvning af øjenbryn, optegning af læbelinjer med lipliner og farvning af læber med læbestift m.v. Tatovering af simulerede korte hårstrå i hårbunden med henblik på genskabelse af naturligt udseende hos skaldede eller tyndhårede er også omfattet af begrebet kosmetisk tatovering. Kosmetisk tatovering udføres således som artistisk korrektion, så den normale struktur, anatomiske afgrænsning eller placering justeres med henblik på forskønnelse eller genskabelse af et naturligt udseende. Blæk til kosmetisk tatovering indeholder de samme grundpigmenter som til almindelig permanent tatoveringsblæk men har typisk et antal forskellige pigmenter valgt som en kombination af bløde og afdæmpede farver. Hensigten med kosmetisk tatovering er oftest, at tatoveringen skal være længerevarende, således at den er synlig i et års tid eller noget længere. Kosmetisk tatovering som faglig disciplin udføres af forskellige faggrupper, fortrinsvis kosmetologer, kosmetikere, mikropigmentister, make-up artister og frisører men også af andre uden tilknytning til nogen bestemt branche. Nogle tatovører udfører også kosmetiske tatoveringer.

Der er ingen defineret blækteknologi eller injektionsteknik, der adskiller traditionel tatovering og kosmetisk tatovering. Begge slags tatovering udføres med samme grundteknik. Med en vibrerende nål eller med et blad, der perforerer huden, indføres tatoveringsfarven i læderhuden (dermis), det vil sige i begge tilfælde til en dybde af 0,5-1,00 mm. Overhuden (epidermis) i ansigtet har en tykkelse på 0,05 til 0,01 mm. Læderhuden i øjenlåg og læber har en tykkelse på 0,08-1 mm. og i panden en tykkelse på 1,0-1,5 mm. Tatoveringsfarve skal efter gennembrud af overhuden ved tatoveringen anbringes i læderhuden for at blive til en semi-permanent eller permanent tatovering, idet overhudens cellelag automatisk udskiftes på blot en måned. Udstyret til henholdsvis traditionel tatovering og kosmetisk tatovering er udformet forskelligt og tilpasset de forskellige brugergrupper, men teknikkerne er fundamentalt identiske, hvorfor kosmetisk tatovering teknisk set er en tatovering og er omfattet af definitionen af tatovering.

#### *2.6.2. Sundheds- og Ældreministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*

På trods af den nyeste udvikling inden for laserbehandling, der er en faglig anerkendt metode med

henblik på fjernelse af tatoveringer ved fortrydelse, er det i dag fortsat sjældent muligt fuldstændigt at fjerne tatovering og genetablere normal og uskadt hud, og der er risici forbundet med en sådan behandling. Nogle tatoveringer er helt upåvirkelige af laserbehandling, og mange vil kun kunne bleges. Nogle farvevarianter volder særlige problemer og kan mørkne ved laserbehandling. Kirurgisk fjernelse kan kun anvendes, hvis tatoveringen har et lille areal.

Selv om tatoveringer i dag er udbredte og i vidt omfang accepteret, er der delte holdninger i befolkningen til tatovering som kropsudsmykning. En dansk undersøgelse fra 2013 refereret i rapporten Tatovering – helbred, risici og kultur udgivet i 2015 af Vidensråd for Forebyggelse viser, at 42 % af befolkningen finder, at tatoveringer er grimme og skæmmende. 34 % er indifferente og 24 % finder, at tatoveringer er smukke og kunstneriske.

En dansk opgørelse refereret i ovennævnte rapport viser, at 13,6 % af de tatoverede, der indgik i opgørelsen, havde fortrudt deres tatovering. En anden dansk opgørelse omtalt i rapporten viser, at 16 % ønskede deres tatovering fjernet. Baggrunden for fortrydelse kan være, at de tatoverede ændrer holdning til deres kropsudsmykning og ikke længere kan identificere sig med tatoveringen, at de oplever, at andre, ikke reagerer positivt på tatoveringen, eller at de oplever, at tatoveringen giver dem problemer i forhold til job og karriere.

Sundheds- og Ældreministeriet ønsker med dette lovforslag at videreføre forbuddet mod at tatovere personer under 18 år. Sundheds- og Ældreministeriet finder det således fortsat særdeles vigtigt at beskytte mindreårige mod at træffe en irreversibel beslutning på et tidspunkt, hvor de – på grund af manglende modenhed – kan have svært ved at overskue konsekvenserne heraf.

Det foreslås derudover, at forbuddet mod at tatovere personer i hoved, på hals og på hænder videreføres i den foreslåede lov. Det er Sundheds- og Ældreministeriets vurdering, at tatovering i hovedet, på halsen og hænder, der ikke kan dækkes med typisk anvendt beklædning, også i dag kan medføre stigmatisering af den tatoverede. Dette kan udgøre en barriere for den tatoverede i forhold til beskæftigelse og sociale relationer afhængig af social kontekst med sociale og menneskelige konsekvenser til følge.

Forbuddet mod at tatovere i hovedet omfatter som udgangspunkt ligeledes kosmetisk tatovering, som teknisk set også er tatovering. Det er imidlertid Sundheds- og Ældreministeriets opfattelse, at visse kosmetiske tatoveringer i hovedet er så alment anerkendte og accepterede, at de under visse betingelser bør være lovlige at udføre. Dette gælder kosmetisk tatovering af øjenbryn, hårbund, øvre og nedre øjenlåg og læber. Det foreslås af denne grund, at sundhedsministeren kan fastsætte regler om forbuddet mod at tatovere i ansigt, ikke skal gælde personer, som udfører kosmetisk tatovering af øjenbryn, hårbund, øvre og nedre øjenlåg og læber, og som har gennemført en uddannelse med praktisk og teoretisk indhold i kosmetisk tatovering, der er fastsat af en brancheforening.

Der vil som led i udmøntningen af denne bemyndigelse bl.a. kunne fastsættes krav til brancheforeningen og uddannelsens nærmere indhold. Der henvises til bemærkningerne til den foreslåede § 10, stk. 3.

Det foreslås, at konsekvenserne for overtrædelse af forbuddene skal være afregistrering eller bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning. Det er Sundheds- og Ældreministeriets vurdering, at en fængselsstraf – ikke efter nutidige standarder – vil være proportionalt med lovovertrædelsens karakter.

Sundheds- og Ældreministeriet er bekendt med 2 domme, som er afsluttet med en bøde på 5.000 kr. for overtrædelse af tatoveringslovens § 1, stk. 1, og stk. 2, ved 7 gange at have tatoveret en pige, der var under 18 år gammel og 1 gang tatoveret hendes finger, og en bøde på 10.000 kr. for at have tatoveret to piger, der begge var under 16 år, som er gengivet i henholdsvis Ugeskrift for Retsvæsen side 1946 i 2012 og Ugeskrift for Retsvæsen side 2304 i 2005.

Generelt bør det i forbindelse med udmålingen af bødestraf efter den foreslåede lov tilsigtes, at bøden får en sådan størrelse, at den virker præventiv.

Fastsættelsen af bødestørrelsen vil fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne strafniveau vil kunne fraviges i op- og nedgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

## *2.7. Tilsyn*

### *2.7.1. Gældende ret*

Der føres i dag ikke tilsyn med tatoveringssteder.

Kemikalieinspektionen i Miljøstyrelsen fører tilsyn med overholdelsen af reglerne i kemikalielovgivningen, herudover også de bestemmelser, der følger af produktsikkerhedsloven vedrørende sikkerheden af kemikalier i forbrugerprodukter.

### *2.7.2. Sundheds- og Ældreministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*

Som tidligere anført har loven om en frivillig registreringsordning ingen praktisk betydning.

Det foreslås derfor, at der i tilknytning til den foreslåede registreringsordning for tatovørsteder indføres en tilsynsordning, hvorefter Sikkerhedsstyrelsen skal føre tilsyn med tatoveringssteder.

Det foreslås, at Sikkerhedsstyrelsen fører tilsyn med tatoveringssteder.

I lyset af de sundhedsmæssige risici samt et ureguleret marked er det hensigten, at Sikkerhedsstyrelsen i perioden 1. juli 2018 til 31. december 2019 skal gennemføre et tilsynsbesøg på alle registrerede tatoveringssteder. I perioden fra 1. januar 2020 til 31. december 2022 er det hensigten, at alle registrerede steder modtager et tilsynsbesøg hvert andet år.

Efter den foreslåede 3-årige implementeringsperiode vil Sikkerhedsstyrelsen overgå til en risikobaseret tilsynsmodel. Sikkerhedsstyrelsens risikobaserede tilsyn vil blive tilrettelagt med udgangspunkt i styrelsens datadrevne risikomodel, der allerede i dag benyttes til styrelsens kontrol på andre produkt- og forretningsområder.

Den datadrevne risikomodel vil således danne grundlag for prioritering af styrelsens fremtidige tilsynsaktiviteter. I den datadrevne risikomodel vil indgå data fra forskellige kilder, der organiseres på en måde, der giver mulighed for at danne rapporter og analyse til brug for prioriteringen. Modellen vil desuden bestå af softwareløsninger, der kan anvendes i forbindelse med analyse, rapportering og til statistiske formål.

Ved at benytte denne risikomodel med henblik på at tilrettelægge tilsynet med tatoveringssteder sikres det, at ressourcerne anvendes der, hvor regelefterlevelsen er lav, eller hvor risikoen ved manglende regelefterlevelse er størst. Det betyder også, at de tatoveringssteder, der har høj regelefterlevelse, belastes mindst muligt af tilsynsbesøg. Der vil være flere parametre, der er afgørende for, hvor ofte et tatoveringssted vil modtage tilsynsbesøg, f.eks. resultatet af Sikkerhedsstyrelsens seneste tilsynsbesøg og eventuelle anmeldelser eller henvendelser, som Sikkerhedsstyrelsen har modtaget.

På den baggrund foreslås det, at Sikkerhedsstyrelsen får hjemmel til at foretage registersamkøring af oplysninger i tilsynsøjemed. Der vil være tale om oplysninger fra det tatoveringsstedsregister, som Sikkerhedsstyrelsen vil skulle oprette, og offentligt tilgængelige oplysninger, der er indhentet hos andre offentlige myndigheder, bl.a. i form af oplysninger fra Det Centrale Virksomhedsregister (CVR) og oplysninger fra Arbejdstilsynets smileyordning.

Det foreslås endvidere, at Sikkerhedsstyrelsen i tilfælde, hvor det vil være af væsentlig betydning for tilsynet, får adgang til at indhente ikke-offentligt tilgængelige oplysninger fra andre myndigheder med henblik på registersamkøring. Det kan f.eks. være i en situation, hvor Sikkerhedsstyrelsen er bekendt med overtrædelser, personskader eller borgerhenvendelser.

Sikkerhedsstyrelsen vil ikke have brug for at kende identiteten på personer, der eventuelt måtte have fået gener eller komplikationer efter tatovering, men vil alene have brug for oplysninger om hvilket tatoveringssted, det drejer sig om. Der vil derfor ikke være tale om oplysninger, der identificerer eller gør det muligt at identificere enkeltpersoner. Hermed vil Sikkerhedsstyrelsen ikke få adgang til oplysninger om enkeltpersoners navn, cpr.nr., helbredsmæssige forhold, behandling m.v.

Herudover skal det bemærkes, at samkøring af oplysninger i Sikkerhedsstyrelsens datadrevne risikomodul vil ske under hensyntagen til reglerne i persondatalovgivningen om registersamkøring og sammenstilling i kontroløjemed, herunder reglerne om sikkerhedsforanstaltninger og logning i bekendtgørelse nr. 528 af 15. juni 2000 om sikkerhedsforanstaltninger til beskyttelse af personoplysninger, som behandles af den offentlige forvaltning. Samkøring af oplysninger vil endvidere ske under hensyntagen til reglerne i persondataloven om anmeldelse til og udtalelse fra Datatilsynet samt forudgående information til de berørte, jf. persondatalovens § 5, stk. 1, §§ 41-44 og § 45, stk. 1, nr. 4.

Det er endvidere vurderingen, at den foreslåede bestemmelse om samkøring af oplysninger vil være i overensstemmelse med databeskyttelsesforordningen, som får virkning fra den 25. maj 2018. Det gælder forordningens artikel 5, artikel 6, stk. 1, litra c og e, og artikel 6, stk. 4.

Tilsynsbesøg vil som udgangspunkt skulle varsles, inden besøget foretages som foreskrevet i § 5, stk. 1, i lov nr. 442 af 9. juni 2004 om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter med senere ændringer (retssikkerhedsloven). Kravet om varsling kan ifølge lovens § 5, stk. 4, fraviges, hvis øjemedet med indgrebets gennemførelse ville forspildes, hvis forudgående kendskab til underretning skulle gives. Reglerne i retssikkerhedsloven vil således finde anvendelse.

Det er vurderingen, at øjemedet normalt ikke forspildes ved at varsle eller anmelde tilsynsbesøg. Hensynet til tatoveringsstedets arbejde tilsiger også, at tilsyn skal varsles, idet tatovering af en kunde kan vare i flere timer, hvorfor uvarslet tilsyn vil betyde, at en udøver af tatovering ved et tilsynsbesøg må afbryde tatovering af kunden. Tatoveringssteder har desuden åbent på forskellige tider af døgnet og ikke nødvendigvis inden for normale forretningsåbningstider, hvilket kan medføre, at tilsynsmyndigheden ofte kan komme forgæves på tilsynsbesøg.

Det er vurderingen, at man ved at varsle tilsynsbesøg får en mere åben og konstruktiv dialog med tatoveringsstederne, der modtager tilsynsbesøg. Det foreslås derfor, at der sædvanligvis foretages varslede tilsynsbesøg. Uvarslede tilsynsbesøg vil kunne komme på tale, f.eks. i situationer, hvor Sikkerhedsstyrelsen finder, at der foreligger risiko for tatoveringssikkerheden. Et opfølgende tilsynsbesøg med henblik på at kontrollere, om et påbud er efterkommet, vil typisk være et uvarslet tilsynsbesøg, da der i disse situationer vil være risiko for tatoveringssikkerheden. Sikkerhedsstyrelsen kan vælge at foretage varslede eller uvarslede tilsynsbesøg på baggrund af bekymringshenvendelser, oplysninger fra medierne m.v. vedrørende risiko for tatoveringssikkerheden.

Når Sikkerhedsstyrelsen har gennemført et tilsynsbesøg hos et tatoveringssted, fremsender Sikkerhedsstyrelsen et brev til tatoveringsstedet med en opsummering af besøget og en orientering om sagens eventuelle videre forløb.

Sikkerhedsstyrelsens tilsyn kan også gennemføres ved indhentning af oplysninger hos tatoveringsstedet. Dette kan eksempelvis være kopi af informationsmateriale eller dokumentation for procedurer på tatoveringsstedet.

Det forudsættes, at Sikkerhedsstyrelsen i de tilfælde, hvor der udstedes et påbud efter forslagens § 14, stk. 1, foretager et opfølgende tilsynsbesøg med henblik på at kontrollere, om påbuddet er efterkommet. Et opfølgende tilsynsbesøg vil altid udløse et gebyr.

Det foreslås, at Sikkerhedsstyrelsen får hjemmel til at pålægge tatoveringssteder at meddele styrelsen alle oplysninger, der er nødvendige for styrelsens tilsyn. Det foreslås desuden, at sådanne tilsynsbesøg

skal kunne aflægges, uden at der foreligger en retskendelse mod, at Sikkerhedsstyrelsens repræsentanter legitimerer sig på behørig vis.

Såfremt Sikkerhedsstyrelsen bliver opmærksom på, at et tatoveringssted har undladt at registrere sig, jf. lovforslagets § 4, stk. 1, vil Sikkerhedsstyrelsen kunne politianmelde tatoveringsstedet med henblik på, at man kan blive straffet efter den foreslåede § 17. Det samme gælder, hvis Sikkerhedsstyrelsen bliver opmærksom på, at et tatoveringssted overtræder forbuddene i den foreslåede § 9, undlader at opfylde oplysningspligten efter § 11, stk. 2, eller undlader at opfylde et påbud efter lovforslagets § 14, stk. 1.

Hvis et registreret tatoveringssted ikke overholder kravene i forslaget §§ 7-9 eller i regler udstedt i medfør heraf, vil Sikkerhedsstyrelsen, når overtrædelsen kan udgøre en risiko for forbrugere, der lader sig tatovere på stedet, som udgangspunkt udstede et påbud om at træffe foranstaltninger med henblik på at efterleve kravene. Efterkommes påbuddet ikke, vil Sikkerhedsstyrelsen således kunne politianmelde tatoveringsstedet. Afhængig af alvorligheden af overtrædelsen vil Sikkerhedsstyrelsen også i overensstemmelse med det almindelige proportionalitetsprincip kunne afregistrere tatoveringsstedet.

Det forudsættes generelt, at tilsynet udføres i overensstemmelse med lov nr. 442 af 9. juni 2004 om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter med senere ændringer (retssikkerhedsloven).

## *2.8. Afskæring af klageadgang*

### *2.8.1. Gældende ret*

Det fremgår af § 2, stk. 1, nr. 7, i lov nr. 427 af 1. maj 2013 om en frivillig, brancheadministreret registreringsordning for tatovører, at det bl.a. vil være en forudsætning for, at brancheforeninger efter ansøgning kan godkendes af Styrelsen for Patientsikkerhed til at registrere tatovører, at foreningen opretter et klageorgan, hvor mere end halvdelen af klageorganets medlemmer skal være forbrugerrepræsentanter.

Klageorganet skal kunne behandle klager fra tatovører over foreningens beslutninger om ikke at tildele titlen registreret tatovør samt fratagelse af tilladelse til at anvende titlen registreret tatovør.

Sundhedsstyrelsen (nu Styrelsen for Patientsikkerhed) har i §§ 12-18 i bekendtgørelse nr. 27 af 14. januar 2014 fastsat de nærmere krav til klageorganet, herunder til udpegning af medlemmer.

Da ingen brancheforeninger har ansøgt Styrelsen for Patientsikkerhed om godkendelse til at registrere tatovører, har klageordningen ingen praktisk anvendelse.

### *2.8.2. Sundheds- og Ældreministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*

Det vurderes, at de afgørelser, som Sikkerhedsstyrelsen vil skulle træffe i henhold til lovforslagets bestemmelser, og efter regler, der foreslås fastsat i medfør af den kommende lov, vil være af teknisk karakter og forudsætte sundhedsfaglig eller miljøfaglig bistand. Styrelsen for Patientsikkerhed og Miljøstyrelsen vil efter behov yde denne sundhedsfaglige eller miljøfaglige bistand til Sikkerhedsstyrelsens fastsættelse af reaktionsniveauer. Der kan f.eks. være afgørelser om, at et tatoveringssted skal revidere sit informationsmateriale eller indrette tatoveringsstedet på en måde, så der er adgang til håndhygiejnefaciliteter. At træffe disse afgørelser vil forudsætte betydelig teknisk eller infektionshygiejnisk indsigt på området, som det ikke kan forventes, at Erhvervsministeriets departement er i besiddelse af.

Det er således vurderingen, at Erhvervsministeriet, der er rekursmyndighed for afgørelser truffet af Sikkerhedsstyrelsen, ikke vil være i besiddelse af den nødvendige tekniske og faglige indsigt for at kunne foretage en realitetsbehandling af eventuelle klager over Sikkerhedsstyrelsens afgørelser.

Det foreslås derfor, at afgørelser truffet af Sikkerhedsstyrelsen efter den foreslåede lov eller regler udstedt i medfør heraf ikke skal kunne indbringes for anden administrativ myndighed. Dette gælder alene afgørelsernes materielle indhold. Med bestemmelsen afskæres ikke klageadgangen til Erhvervsmi-

nisteriets departement over Sikkerhedsstyrelsens sagsbehandling, ligesom bestemmelsen ikke afskærer den almindelige adgang til at få afgørelser prøvet ved domstolene.

## *2.9. Gebyrer*

### *2.9.1. Gældende ret*

Omkostningerne til Styrelsen for Patientsikkerheds administration af den gældende frivillige, brancheadministrerede registreringsordning pålægges de brancheforeninger, som bliver godkendt af Styrelsen for Patientsikkerhed til at kunne registrere tatovører i form af gebyrer.

Der er ikke efter gældende ret mulighed for at opkræve gebyrer fra de enkelte tatovører.

### *2.9.2. Sundheds- og Ældreministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*

Det er Sundheds- og Ældreministeriets opfattelse, at de myndighedsopgaver, der skal varetages i henhold til lovforslaget, skal finansieres af branchen via gebyrer.

Det foreslås derfor, at Sikkerhedsstyrelsen får hjemmel til årligt at opkræve gebyrer hos dem, der har registreret ét eller flere tatoveringssteder. Gebyret skal finansiere Sikkerhedsstyrelsens udgifter til etablering og drift af den foreslåede registreringsordning og styrelsens tilsyn.

Det er estimeret, at 600 tatoveringssteder vil lade sig registrere.

Under forudsætning af, at 600 tatoveringssteder lader sig registrere, forventes det, at det årlige registreringsgebyr vil udgøre 5.776 kr. pr. registreret tatoveringssted de første 6 år. De efterfølgende år forventes gebyret at udgøre 3.535 kr. pr. registreret tatoveringssted. Gebyret for opfølgende tilsynsbesøg forventes at udgøre 5.175 kr.

## *2.10. Straffebestemmelser*

### *2.10.1. Gældende ret*

Det er efter § 5 i lov nr. 427 af 1. maj 2013 om en frivillig, brancheadministreret registreringsordning for tatovører strafbart uberettiget at betegne sig registreret tatovør. Overtrædelsen straffes med bøde.

Det er efter § 1, stk. 1, og stk. 2, i lov nr. 194 af 8. juni 1966 om tatovering muligt at straffe den, der tatoverer en person under 18 år og den, der tatoverer en person i hoved, på hals eller på hænder.

Sundheds- og Ældreministeriet er bekendt med 2 domme, som er afsluttet med en bøde på 5.000 kr. for overtrædelse af tatoveringslovens § 1, stk. 1, og stk. 2, ved 7 gange at have tatoveret en pige, der var under 18 år gammel og 1 gang tatoveret hendes finger, og en bøde på 10.000 kr. for overtrædelse af tatoveringslovens § 1, stk. 1, ved at have tatoveret to piger, der begge var under 16 år, som er gengivet i henholdsvis Ugeskrift for Retsvæsen side 1946 i 2012 og Ugeskrift for Retsvæsen side 2304 i 2005.

### *2.10.2. Sundheds- og Ældreministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*

Henset til de mulige sundhedsmæssige risici forbundet med tatovering, samt de øvrige potentielle menneskelige og sociale konsekvenser, der kan være forbundet med tatovering af visse legemsdele eller ved at få en tatovering i en ung alder, finder Sundheds- og Ældreministeriet at overtrædelser af de i § 17, stk. 1, anførte bestemmelser, bør kunne straffes med bøde.

Sundheds- og Ældreministeriet foreslår, at bødeniveauet skærpes, ved overtrædelse af de foreslåede forbud mod at tatovere personer under 18 år og mod at tatovere personer i hoved, på hals og på hænder i forhold til nuværende retspraksis for overtrædelse af tatoveringsloven, og at bødeudmålingen bør tage sit udgangspunkt i denne lovs principper. Det vurderes på den baggrund, at straffen for førstegangsovertrædelse af forbuddet mod at tatovere personer under 18 år ikke bør være lavere end en bøde på 10.000 kr. grundet overtrædelsens alvorlighed.

Det er ligeledes Sundheds- og Ældreministeriets opfattelse, at bødeniveauet for manglende registrering ved Sikkerhedsstyrelsen bør være højere end gebyret for registrering, således at der ikke kan opnås økonomisk gevinst ved at undlade at registrere. Det vurderes på den baggrund, at straffen for førstegangs-overtrædelse for manglende registrering ved Sikkerhedsstyrelsen ikke bør være lavere end en bøde på 10.000 kr.

Fastsættelsen af bødestørrelsen vil fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne strafniveau vil kunne fraviges i op- og nedgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10. Formildende omstændigheder kan være, hvis den tatoverede under 18 år har fremvist falsk ID. Skærpende omstændigheder kan være, hvis den tatoverede er 16 år eller yngre, eller hvis den udførte tatovering er omfattende i størrelse eller oven i købet er udført i hoved, på hals eller på hænder.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.6.2 og bemærkningerne til lovforslagets kapitel 7.

### *2.11. Overgang, ophævelse og ikrafttræden*

Det foreslås, at loven skal træde i kraft den 1. juli 2018, da lovforslaget medfører direkte konsekvenser for erhvervslivet. Det vil samtidig give Sikkerhedsstyrelsen tid til at indrette sig på at skulle modtage registreringer af tatoveringssteder og foretage tilsynsbesøg.

Det foreslås samtidig at ophæve lov nr. 194 af 8. juni 1966 om tatovering, der videreføres i det foreslåede kapitel 3. Endvidere foreslås det at ophæve lov nr. 427 af 1. maj 2013 om en frivillig, brancheadministreret registreringsordning for tatovører, idet loven i dag er uden praktisk betydning.

Da den foreslåede registreringsordning vil indebære begrænsninger i den fri erhvervsudøvelse, foreslås det samtidig at indføre en overgangsordning for tatoveringssteder, hvor der udføres tatoveringer i erhvervsmæssigt øjemed på datoen for lovens ikrafttræden. Det vurderes, at overgangsordningen bør udformes således, at allerede etablerede tatoveringssteder senest halvandet år efter lovens ikrafttræden skal lade sig registrere hos Sikkerhedsstyrelsen. Det vil sige senest den 1. januar 2020.

## **3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige**

Lovforslaget medfører en række nye opgaver for Sikkerhedsstyrelsen.

Den foreslåede registreringsordning for tatoveringssteder indebærer, at Sikkerhedsstyrelsen skal etablere og drive et system til håndtering af registreringer af tatoveringssteder, herunder oplysninger som skal modtages sammen med registreringen.

Sikkerhedsstyrelsen vil desuden skulle offentliggøre og vedligeholde et register over registrerede tatoveringssteder, og styrelsen vil skulle gennemføre informationsaktiviteter rettet mod branchen og forbrugere.

Endvidere vil Sikkerhedsstyrelsen skulle etablere og drive en tilsynsordning med henblik på at føre tilsyn med tatoveringssteder, der er omfattet af den foreslåede registreringsordning for tatoveringssteder.

Da der er tale om nye opgaver af ganske omfattende karakter, vil opgaverne ikke kunne afholdes inden for Sikkerhedsstyrelsens eksisterende ramme. Det foreslås derfor, at Sikkerhedsstyrelsens udgifter til varetagelse af disse nye opgaver finansieres via gebyrer, der opkræves hos tatoveringsstederne.

Sikkerhedsstyrelsens samlede udgifter til varetagelse af disse nye opgaver er opgjort til 2,7 mio. kr. i gennemsnit over de første 6 driftsår og efterfølgende 2,2 mio. kr. årligt. Med opkrævningen af disse gebyrer hos tatoveringsstederne vil Sikkerhedsstyrelsens merudgifter til varetagelse af de nævnte opgaver være fuldt omkostningsdækket.

Lovforslaget vil ikke medføre økonomiske eller administrative konsekvenser for kommunerne eller regionerne.

#### 4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Det foreslås, at Sikkerhedsstyrelsens merudgifter til varetagelse af de nye opgaver, som styrelsen vil skulle varetage efter lovforslaget, finansieres af gebyrer, der pålægges erhvervslivet.

Det er estimeret, at 600 tatoveringssteder vil lade sig registrere.

Under forudsætning af at 600 tatoveringssteder lader sig registrere, samt at Sikkerhedsstyrelsens samlede udgifter til varetagelse af disse nye opgaver udgør 2,7 mio. kr. i gennemsnit over de første 6 driftsår og efterfølgende 2,2 mio. kr. årligt, forventes det, at der vil blive opkrævet et årligt registreringsgebyr på 5.776 kr. pr. registreret tatoveringssted de første 6 år. De efterfølgende år forventes der at blive opkrævet et årligt gebyr på 3.535 kr. pr. registreret tatoveringssted. Gebyret for opfølgende tilsynsbesøg forventes at udgøre 5.175 kr.

Med den foreslåede ordning vil der blive stillet krav til lokaleindretning, da tatovering altid indebærer en risiko for infektioner eller andre komplikationer. De risici, der er for infektiøse komplikationer forårsaget af bakterier og andre mikroorganismer og smitte med blodbårne vira, kan mindskes ved iagttagelse af hygiejniske forholdsregler. Tatoveringssteder, der ikke på forhånd opfylder sådanne krav til lokaleindretning, vil få merudgifter hertil. De samlede omkostninger vurderes dog at være begrænsede.

#### 5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har administrative konsekvenser for borgerne, idet den administrative klageadgang over Sikkerhedsstyrelsens afgørelser afskæres.

Lovforslaget har endvidere administrative konsekvenser for borgerne, idet der fastsættes regler om Sikkerhedsstyrelsens adgang til borgerens hjem uden retskendelse.

#### 6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

#### 7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.

#### 8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Udkast til lovforslag har været sendt i høring i perioden den 9. oktober 2017 til den 6. november 2017 hos:

Bispebjerg Hospital – Tatoveringsklinikken, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk Kosmetolog For-  
ening, Dansk Selskab for Patientsikkerhed, Dansk Standard, Dansk Tatovør Laug, Danske Patienter,  
Danske Regioner, De Professionelle Uafhængige Tatovører, Forbrugerrådet Tænk, Frisør- og Kosmetiker-  
fagets Fællesudvalg i Danmark, KL, Patientforeningen, Patientforeningen Danmark, Patientforeningernes  
Samvirke, Professionelle Danske Tatovører, Region Hovedstaden, Region Midtjylland, Region Nordjyl-  
land, Region Sjælland og Region Syddanmark.

#### 9. Sammenfattende skema

##### Samlet vurdering af konsekvenser af lovforslaget

|                                               | Positive konsekvenser/mindreud-<br>gifter | Negative konsekvenser/merud-<br>gifter |
|-----------------------------------------------|-------------------------------------------|----------------------------------------|
| Økonomiske konsekvenser for<br>det offentlige | Ingen                                     | Ingen.                                 |

|                                                   |       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|---------------------------------------------------|-------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Administrative konsekvenser for det offentlige    | Ingen | Ingen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet mv.     | Ingen | <p>Tatoveringssteder skal betale et årligt gebyr til Sikkerhedsstyrelsen til varetagelse af de nye opgaver, som styrelsen vil skulle varetage efter lovforslaget. Gebyret forventes at skulle udgøre 5.776 kr. årligt pr. registreret tatoveringssted de første 6 år. De efterfølgende år forventes der at blive opkrævet et årligt gebyr på 3.535 kr. pr. registreret tatoveringssted.</p> <p>Tatoveringssteder skal derudover betale et gebyr for opfølgende tilsynsbesøg på forventeligt 5.175 kr.</p> <p>Med den foreslåede ordning vil der blive stillet krav til lokaleindretning. Tatoveringssteder, der ikke på forhånd opfylder disse krav, vil få merudgifter hertil. De samlede omkostninger vurderes dog at være begrænsede.</p> |
| Administrative konsekvenser for erhvervslivet mv. | Ingen | <p>Tatoveringssteder skal lade sig registrere hos Sikkerhedsstyrelsen. Derudover skal tatoveringssteder udlevere skriftlig information til forbrugere, inden tatovering udføres samt opbevare navn og adresse på det seneste afsætningsled for de tatoveringsfarver, der anvendes til tatovering på tatoveringsstedet. Oplysningerne om tatoveringsfarverne skal opbevares i 5 år. Tatoveringssteder skal udlevere oplysningerne om tatoveringsfarverne for den enkelte tatovering efter anmodning fra forbrugeren.</p>                                                                                                                                                                                                                      |

|                                                                |                                                  |          |
|----------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|----------|
| Administrative konsekvenser for borgerne                       | Ingen                                            | Ingen    |
| Miljømæssige konsekvenser                                      | Ingen                                            | Ingen    |
| Forholdet til EU-retten                                        | Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter |          |
| Overimplementering af EU-retlige minimumsforpligtelser (sæt X) | JA                                               | NEJ<br>X |

### *Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser*

#### *Til § 1*

Det fremgår af bestemmelsen, at lovforslaget har til formål at etablere en obligatorisk registrerings- og tilsynsordning for tatoveringssteder med henblik på at mindske de mulige sundhedsmæssige risici for forbrugerne i forbindelse med tatovering.

En sådan registrerings- og tilsynsordning medfører, at forbrugerne får adgang til tatoveringssteder, der opfylder et minimum af krav til hygiejne, dokumentation for tatoveringsfarver og forbrugerinformation.

#### *Til § 2*

Tatoveringserhvervet er i dag reguleret i lov nr. 427 af 1. maj 2013 om en frivillig, brancheadministreret registreringsordning for tatovører, som trådte i kraft den 1. januar 2014, og hvis formål er at etablere en frivillig, brancheadministreret registreringsordning for tatovører med henblik på at oplyse og beskytte forbrugerne mod risici i forbindelse med tatovering.

Det fremgår af den foreslåede § 2, stk. 1, 1. pkt., at den foreslåede lov gælder for tatoveringssteder. Den foreslåede afgrænsning af lovens anvendelsesområde, undtagen for så vidt angår kapitel 3, indebærer, at alle steder, hvor der udøves tatovering i erhvervmæssigt øjemed er omfattede.

I det foreslåede 2. pkt. foreslås det imidlertid, at lovens kapitel 3 også gælder for enhver, der udfører tatovering uanset om dette sker i erhvervmæssigt øjemed.

Bestemmelsen betyder, at reglerne i lovens kapitel 3 om forbuddet mod at tatovere personer under 18 år og mod at tatovere personer på visse legemsdele både finder anvendelse på personer, som udfører tatovering i erhvervmæssigt øjemed såvel som personer, der ikke udfører tatovering i erhvervmæssigt øjemed.

Det bemærkes, at den foreslåede afgrænsning af lovens anvendelsesområde for så vidt angår kapitel 3 om forbud mod at tatovere personer under 18 år og mod at tatovere personer på visse legemsdele, gælder for enhver, der udøver tatovering, uanset sted, og uanset om dette sker i erhvervmæssigt øjemed eller ej.

Endelig fremgår det af den foreslåede § 2, stk. 2, at loven ikke gælder for tatovering, der udføres som led i behandling, jf. sundhedslovens § 5. Dette gælder, uanset hvor tatovering som led i behandling finder sted. Ved behandling forstås efter sundhedslovens § 5, bl.a. undersøgelse, diagnosticering og sygdomsbehandling samt forebyggelse og sundhedsfremme i forhold til den enkelte patient.

#### *Til § 3*

Det foreslås at indsætte definitioner på en række centrale begreber, der anvendes i den foreslåede lov.

Ved tatoveringssted forstås ifølge lovforslagets § 3, nr. 1, et sted, hvor der udføres tatovering i erhvervsmæssigt øjemed. Med den foreslåede definition omfatter begrebet tatoveringssted alle steder, hvor der udføres tatovering i erhvervsmæssigt øjemed. Det omfatter herunder f.eks. traditionelle tatoveringsforretninger, hvor der udføres tatovering. Stederne kan være faste lokaliteter eller steder, hvor der lejlighedsvis udføres tatovering, f.eks. ved tatoveringsevents eller på messer. Et tatoveringssted kan også være i hjemmet, såfremt tatovering dér udøves i erhvervsmæssigt øjemed. Selvom tatoveringen foregår i tatovørens eller kundens eget hjem, vil der således være tale om et tatoveringssted i lovens forstand, hvis tatovering sker i erhvervsmæssigt øjemed, bl.a. hvis der opkræves betaling eller anden modydelse for tatoveringen.

Ved tatovering forstås ifølge lovforslagets § 3, nr. 2, både en metode og et resultat af anvendelsen af metoden i form af farveændring af hud eller slimhinde. Ved tatovering indføres der pigment i hud eller slimhinde. Pigment frembringer en farveændring af huden/slimhinden. Det er pigmentkornene, der udgør den fysiske tatovering i huden/slimhinden. Tatovering defineres i § 3, nr. 2, således som en metode, hvorved tatoveringsfarve med et eller flere pigmenter (langtidsholdbart farvestof) med nål eller lignende udstyr indføres i en persons læderhud eller i slimhinde med henblik på permanent eller langvarig farvning af hud eller slimhinde med det formål at dekorere, forskønne, korrigere, rekonstruere eller bibringe det tatoverede område en bestandig markering. Den ved metoden frembragte farveændring af hud eller slimhinde benævnes tatovering. Kosmetisk tatovering er omfattet af begrebet tatovering.

#### *Til § 4*

Der gælder i dag ingen pligt for tatoveringssteder til at lade sig registrere for, at der på stedet må udøves tatovering i erhvervsmæssigt øjemed.

Det foreslås med lovforslagets § 4 at indføre en registreringsordning for tatoveringssteder.

Det fremgår af den foreslåede § 4, stk. 1, 1. pkt., at ejeren af et tatoveringssted skal registrere tatoveringsstedet hos Sikkerhedsstyrelsen. Det indebærer, at tatoveringssteder skal lade sig registrere hos Sikkerhedsstyrelsen, inden de påbegynder deres virksomhed, for at de lovligt kan udføre tatovering i erhvervsmæssigt øjemed

Af 2. pkt. fremgår det at, der ved registrering skal oplyses om navn, adresse, telefonnummer, eventuel hjemmesideadresse, antal medarbejdere og eventuelt cvr-nummer på tatoveringsstedet.

Endelig fremgår det af 3. pkt., at ejeren af tatoveringsstedet har pligt til at opdatere oplysninger inden for rimelig tid. Det betyder, at hvis der sker ændringer i forhold til de registrerede oplysninger, har ejeren af tatoveringsstedet, pligt til at opdatere de registrerede inden for maksimalt 14 dage. Det kan f.eks. være oplysninger om antallet af personer, der udøver tatovering på stedet, eller det skriftlige informationsmateriale, der udleveres til forbrugere.

Det fremgår af den foreslåede § 4, stk. 2, at det ikke er tilladt at udføre erhvervsmæssig tatovering på et tatoveringssted, der ikke er registreret hos Sikkerhedsstyrelsen. Det følger heraf, at det vil være forbudt at tatovere i erhvervsmæssigt øjemed, hvis ikke det sker på et registreret tatoveringssted.

Der vil ikke gælde nogen begrænsning i antallet af tatovører, der kan udføre tatoveringer på det registrerede tatoveringssted. Det vil desuden være ejeren (en fysisk eller juridisk person), af tatoveringsstedet, der er ansvarlig for, at stedet er registreret hos Sikkerhedsstyrelsen, og at tatovering på stedet sker i henhold til de regler, der vil blive fastsat i henhold til lovforslaget. Det vil således være ejeren, der med lovforslaget er overordnet ansvarlig for, at den enkelte udøver af tatovering på tatoveringsstedet opfylder disse regler, når vedkommende tatoverer en kunde, og som er ansvarlig for at tage de nødvendige forholdsregler, hvis dette ikke sker.

Det foreslås, at ejere af tatoveringssteder selv skal lade tatoveringsstedet registrere digitalt. De skal endvidere selv foretage ændringer i oplysninger om registreringen, f.eks. afregistrering ved tatoveringsstedets

ophør med tatoveringsvirksomhed. Hvis et registreret tatoveringssted flytter til en ny adresse, er der tale om et nyt tatoveringssted, der skal registreres. Det skyldes, at en flytning kan nødvendiggøre et nyt tilsynsbesøg med henblik på at føre tilsyn med, om indretning m.v. i de nye lokaler lever op til kravene.

Med den foreslåede § 4, stk. 3, opretter Sikkerhedsstyrelsen et tatoveringsstedsregister. Registeret skal indeholde oplysninger om tatoveringssteder, der udfører tatoveringssteder i erhvervsmæssigt øjemed, som har ladet sig registrere på styrelsens hjemmeside. Med registeret etableres et grundlag for en tilsynsordning med tatoveringssteder.

Det fremgår af den foreslåede § 4, stk. 4, at Sikkerhedsstyrelsen offentliggør oplysninger fra tatoveringsstedsregisteret om, hvilke tatoveringssteder, der er registrerede efter stk. 1. De oplysninger, som skal offentliggøres, er oplysninger, der gør det muligt for forbrugerne at identificere registrerede tatoveringssteder, herunder et tatoveringssteds navn, adresse, telefonnummer og evt. hjemmesideadresse.

#### *Til § 5*

Det fremgår af den foreslåede § 5, at erhvervsministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om registrering efter § 4, stk. 1, herunder regler om nærmere afgrænsning af de tatoveringssteder, der skal lade sig registrere.

Det tilsigtes, at der fastsættes regler, der indebærer, at et sted med en fast lokalitet (virksomhedsadresse), hvor der udøves erhvervsmæssig tatovering, skal registreres som et tatoveringssted. Det forudsættes, at hver faste lokalitet registreres som ét tatoveringssted, ligesom der opkræves et gebyr for hvert af sådanne steder. Det gælder uanset ejerforholdene og uanset, om ejeren måtte være bosiddende her i landet eller ej. Samme ejer kan således have flere tatoveringssteder, der hver skal registreres, og hvorfra der for hvert enkelt sted skal betales et årligt gebyr.

Tatovering, der finder sted på midlertidige lokaliteter (f.eks. tatoveringsevents m.v.), vil typisk foregå som en del af den virksomhed, der udføres på et fast tatoveringssted. Det forudsættes, at der i så fald ikke skal ske en selvstændig registrering af det midlertidige sted. Det forudsættes dog, at virksomheder, der udelukkende udfører tatoveringer lejlighedsvist på ikke-faste lokaliteter, vil skulle registreres med en virksomhedsadresse. I forbindelse med udførelsen af tilsynet vil Sikkerhedsstyrelsen kunne anmode tatoveringsstedet om og i givet fald hvor, tatoveringsstedet udfører tatoveringer ud over på den faste lokalitet. Sikkerhedsstyrelsen vil dermed i praksis have mulighed for eventuelt at foretage et tilsynsbesøg ved en tatoveringsevent eller på en messe.

#### *Til § 6*

Med lovforslagets § 6, stk. 1, bemyndiges erhvervsministeren til at fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Sikkerhedsstyrelsen om forhold, som er omfattet af loven eller af regler fastsat i medfør heraf skal foregå digitalt.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er, at digital kommunikation mellem virksomheder m.v. og det offentlige skal udbredes således, at al relevant skriftlig kommunikation fremover foregår digitalt. Baggrunden herfor er blandt andet et ønske om at sikre hurtigere kommunikation mellem virksomhederne og det offentlige, hurtig og effektiv service fra myndighederne og en optimering af arbejdsgangene hos både virksomhederne og myndighederne.

Erhvervsministeren vil med hjemmel i den foreslåede bemyndigelse bl.a. kunne fastsætte regler om, at alle skriftlige henvendelser m.v. til Sikkerhedsstyrelsen om forhold, som er omfattet af loven eller af regler, som fastsat i medfør heraf, skal foregå digitalt, herunder at skriftlige henvendelser ikke anses for behørigt modtaget i styrelsen, hvis de indsendes på anden vis end den foreskrevne digitale måde. Hvis oplysninger m.v. sendes til styrelsen på anden måde end den foreskrevne digitale måde, eksempelvis pr. brev, følger det af den almindelige vejledningspligt, jf. forvaltningslovens § 7, at styrelsen må vejlede om reglerne på området, herunder om pligten til at kommunikere på den foreskrevne digitale måde.

Det er hensigten at udnytte den foreslåede bemyndigelse i stk. 1 til at fastsætte regler om, at registrering af tatoveringssteder efter § 4, stk. 1, skal ske i et digitalt selvbetjeningssystem.

Det er desuden hensigten at fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation i øvrigt til og fra Sikkerhedsstyrelsen om forhold, som er omfattet af loven eller regler udstedt i medfør af loven, skal foregå digitalt, f.eks. i et digitalt selvbetjeningssystem.

Af de regler, der fastsættes i medfør af det foreslåede stk. 1, vil det komme til at fremgå, hvem der er omfattet af forpligtelsen til at kommunikere digitalt med Sikkerhedsstyrelsen og om hvilke forhold. Der vil i den forbindelse også kunne fastsættes overgangsordninger, som skal lette overgangen til obligatorisk digital kommunikation, og der vil kunne fastsættes regler om, at der i visse tilfælde kan ske fritagelse fra pligten til at benytte digital kommunikation. Fritagelsesmuligheden tænkes bl.a. anvendt, hvor det er påkrævet at anvende en dansk digital signatur, og der er tale om en person uden dansk CPR-nummer eller en virksomhed med hjemsted i udlandet, som ikke kan få en dansk digital signatur, eller hvis sagen omfatter store mængder dokumentation, som ikke er hensigtsmæssigt at indsende digitalt.

Der vil desuden i medfør af den foreslåede bemyndigelse kunne fastsættes regler om, at Sikkerhedsstyrelsen kan sende visse meddelelser, herunder kvitteringer, afgørelser m.v., til virksomhedens eller personens digitale postkasse med de retsvirkninger, der følger af lov nr. 528 af 11. juni 2012 om Offentlig Digital Post.

Med bestemmelsens *stk. 2* foreslås det, at erhvervsministeren kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur el. lign.

Som nævnt ovenfor i bemærkningerne til stk. 1, er det hensigten at fastsætte regler om, at registrering af tatoveringssteder efter § 4, stk. 1, skal ske i et digitalt selvbetjeningssystem.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 3* fastsætter, hvornår en digital meddelelse må anses for at være kommet frem til adressaten for meddelelsen, dvs. modtageren af meddelelsen.

En meddelelse vil normalt anses for at være kommet frem til Sikkerhedsstyrelsen på det tidspunkt, hvor meddelelsen er tilgængelig for styrelsen, dvs. når styrelsen kan behandle meddelelsen. Dette tidspunkt vil normalt blive registreret automatisk i en modtagelsesanordning eller et datasystem.

En meddelelse anses for at være kommet frem til en virksomhed eller person på det tidspunkt, hvor meddelelsen er tilgængelig for den pågældende. En meddelelse anses for at være tilgængelig for adressaten fra det tidspunkt, hvor adressaten har mulighed for at gøre sig bekendt med indholdet af meddelelsen. Det er således uden betydning, om eller hvornår adressaten gør sig bekendt med indholdet af meddelelsen. Det vil sige med samme retsvirkninger som fysisk post, der anses for at være kommet frem, når den pågældende meddelelse m.v. er lagt i modtagerens fysiske postkasse. En meddelelse vil blive anset for at være tilgængelig, selvom den pågældende ikke kan skaffe sig adgang til meddelelsen, hvis dette skyldes hindringer, som det er op til den pågældende at overvinde. Som eksempler herpå kan nævnes, at den pågældendes egen computer ikke fungerer, eller den pågældende har mistet koden til sin digitale signatur.

### *Til § 7*

Der gælder ikke i dag krav til hygiejnestandarden på steder, hvor der udføres tatovering i erhvervsmæssigt øjemed.

Med henblik på forebyggelse af risiko for smitteoverførsel i forbindelse med tatovering foreslås det med § 7, *stk. 1*, at et registreret tatoveringssted skal sikre forsvarlige infektionshygiejniske forhold og oplyse forbrugeren om, i hvilket omfang ejeren af det registrerede tatoveringssted og evt. ansatte har gennemført et hygiejnekursus. De infektionshygiejniske forhold skal være forsvarlige med hensyn til de fysiske rammer (lokaler og inventar) og med hensyn til håndtering, genbehandling og opbevaring af udstyr og

tatoveringsfarver. De infektionshygiejniske forhold skal endvidere være forsvarlige i forbindelse med alle procedurer ved tatovering.

Efter den foreslåede bestemmelse skal det registrerede tatoveringssted oplyse forbrugerne om, i hvilket omfang ejeren af det registrerede tatoveringssted og evt. ansatte har gennemført et hygiejnekursus. Denne oplysningspligt vil være opfyldt ved, at det registrerede tatoveringssted offentliggør informationen herom på tatoveringsstedets hjemmeside eller ved opslag på tatoveringsstedet.

Det bemærkes, at der ikke med lovforslaget stilles krav om, at ejeren af tatoveringsstedet eller ansatte har gennemført et hygiejnekursus. Der stilles heller ikke krav til kursets nærmere indhold.

Med den foreslåede § 7, stk. 2, bemyndiges Styrelsen for Patientsikkerhed til i samarbejde med Statens Serum Institut at fastsætte regler om de infektionshygiejniske krav, der påhviler tatoveringsstederne.

Der vil bl.a. blive fastsat krav til lokaleindretning og adgang til hygiejnefaciliteter, f.eks. krav om adgang til håndvask i lokalet, hvor der udføres tatovering, brug af sterile nåle og skæreblade og anvendelse af handsker.

#### *Til § 8*

Der stilles ikke i dag krav til udlevering af forbrugerinformation forud for en tatovering.

Der er risiko for at få gener og komplikationer som følge af tatovering. For at sikre at forbrugere får information om de almindelige risici, der kan være forbundet med at lade sig tatovere, og hvornår forbrugerne skal søge læge, fastsættes med den foreslåede § 8, stk. 1, at et registreret tatoveringssted skal udlevere skriftlig information om risici m.v. ved tatovering til forbrugeren, inden tatovering udføres.

Efter den foreslåede § 8, stk. 2, bemyndiges Styrelsen for Patientsikkerhed til at fastsætte regler om krav til det skriftlige informationsmateriale til forbrugeren. Der vil bl.a. blive fastsat regler om, måden hvorpå informationen gives og indholdet af informationen. Det er hensigten, at Sikkerhedsstyrelsen på sin hjemmeside skal offentliggøre den information, som tatoveringssteder skal udlevere til forbrugerne.

#### *Til § 9*

Der findes i dag i medfør af produktsikkerhedslovens generelle regler om produktsikkerhed, herunder bestemmelser om, at tatoveringsfarver som forbrugerprodukter skal følges af visse oplysninger, der gør det muligt at spore dem tilbage i leverandørkæden.

Af § 8, stk. 2, i produktsikkerhedsloven følger det, at en producent, der ikke selv har fremstillet et produkt, skal, når det er relevant, opbevare den dokumentation, der er nødvendig for at spore produktets oprindelse. Dokumentationen skal opbevares i hele produktets sædvanlige levetid, dog højst i 5 år fra udgangen af det regnskabsår, hvori produktet er bragt i omsætning.

Endvidere skal en producent efter produktsikkerhedslovens § 9, stk. 1, træffe de forholdsregler, der er nødvendige for at undgå, at et produkt kan udgøre en fare for forbrugerne. Det kan producenten gøre blandt andet ved at angive relevant produktinformation på produktet eller dets emballage, herunder produktets referencenummer eller det produktparti, produktet tilhører, og producentens identitet og adresse, jf. § 9, stk. 2.

For så vidt angår distributører følger det af produktsikkerhedslovens § 10, stk. 2, at de skal deltage i overvågningen af produkter ved at videregive oplysninger om risici ved produkterne til producenten og myndighederne, og de skal opbevare og videreformidle dokumentation, der er nødvendig for at spore produkternes oprindelse.

Denne dokumentation skal efter produktsikkerhedslovens § 10, stk. 3, opbevares i hele produktets sædvanlige levetid, dog højst i 5 år fra udgangen af det regnskabsår, hvori distributøren har erhvervet produktet.

Af bemærkningerne til produktsikkerhedsloven, jf. Folketingstidende A, Lovforslag nr. L 41, som frem-

sat den 22. oktober 2009, bl.a. side 10, 24 og 26, fremgår det, hvilke oplysninger der skal videreformidles og opbevares i de forskellige afsætningsled. Disse oplysninger omfatter navnlig navn og adresse på tidligere afsætningsled, uanset om det er en producent, importør eller distributør.

Efter gældende ret er der derimod ingen krav om sporbarhed af de farver, der anvendes til de enkelte udførte tatoveringer.

Det foreslås med bestemmelsen i § 9, stk. 1, 1. pkt., at et registreret tatoveringssted for hver enkelt udført tatovering skal opbevare navn og adresse på det seneste afsætningsled for de anvendte tatoveringsfarver, og om hvilke tatoveringsfarver, der anvendes til tatoveringen. Ved det seneste afsætningsled forstås bl.a. den der har solgt tatoveringsfarverne til et tatoveringssted.

Som det fremgår ovenfor og af de almindelige bemærkninger i afsnit 2.5, finder produktsikkerhedsreguleringen anvendelse i forhold til de oplysninger, tatoveringsstederne skal have adgang til for, at det skal være muligt at spore tatoveringsfarver tilbage i leverandørkæden.

Opbevaringen af oplysningerne skal ske inden for databeskyttelseslovgivningens rammer.

Efter det foreslåede stk. 1, 2. pkt. skal et registreret tatoveringssted på tatoveringsstedet endvidere opbevare oplysninger, jf. 1. pkt., således at de kan sættes i forbindelse med den enkelte tatovering. Dette betyder, at enhver farve, der er anvendt til den enkelte tatovering skal være sporbar.

Med § 9, stk. 2, foreslås det, at der i forhold til de oplysninger, der skal opbevares efter § 9, stk. 1, fastsættes en tidsperiode på 5 år. Det er den samme tidsperiode, som følger af produktsikkerhedsloven i forhold til de oplysninger, der skal opbevares efter denne lov for at kunne spore en forbrugerprodukts oprindelse.

Med § 9, stk. 3, foreslås det, at tatoveringsstedet skal udlevere oplysningerne, jf. § 9, stk. 1, i den periode, der følger af § 9, stk. 2, til forbrugeren om den tatovering som forbrugeren har fået udført, efter dennes anmodning, som kan være mundtlig eller skriftlig. Det bemærkes, at der med forbrugeren skal forstås forbrugeren selv eller en person, som forbrugeren har givet fuldmagt hertil.

Udlevering af oplysningerne skal ske inden for databeskyttelseslovgivningens rammer.

Tilsynsmyndigheden kan efter den foreslåede bestemmelse i § 11, stk. 2, kræve de i § 9, stk. 1, nævnte oplysninger udleveret som led i sin tilsynsvirksomhed.

#### *Til § 10*

Lov nr. 194 af 8. juni 1966 om tatovering (tatoveringsloven) opstiller to forbud i forbindelse med udførelse af tatovering.

Det følger af tatoveringslovens § 1, at det er forbudt at tatovere en person under 18 år.

Det følger af tatoveringslovens § 2, at det er forbudt at tatovere en person i hoved, på hals og på hænder.

Straffen for overtrædelse af disse forbud er ifølge lovens § 1 bøde eller fængsel indtil 4 måneder, medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning.

Hverken tatoveringsloven eller dens forarbejder en nærmere afgrænsning af ”tatovering”, men det er Sundheds- og Ældreministeriets vurdering, at forbuddene i tatoveringslovens §§ 1 og 2 omfatter såvel traditionelle tatoveringer som kosmetisk tatovering. Der henvises i den forbindelse til afsnit 2.6 ovenfor.

I den foreslåede § 10, stk. 1, videreføres forbuddet mod at tatovere personer under 18 år. Forbuddet vil være gældende uden hensyntagen til, at det er den unge selv, der aktivt har opsøgt et tatoveringssted med henblik på at lade sig tatovere, eller om en forælder måtte have givet samtykke til, at tatoveringen kan finde sted. Tatovøren skal sikre sig, at kunden er 18 år eller derover. Dette kan ske ved krav om fremvisning af billede-ID.

Efter den foreslåede § 10, stk. 2, er det ikke tilladt at udføre tatovering på en person i hoved, på hals

og på hænder. Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af forbuddet mod at tatovere en person i hoved, på hals og på hænder i § 1, stk. 2, i lov nr. 194 af 8. juni 1966 om tatovering.

Det bemærkes, at straffen for overtrædelse af forbuddene i de foreslåede § 10, stk. 1 og stk. 2, skal være bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning. Der henvises i den forbindelse til bemærkningerne til den foreslåede § 17.

Efter det foreslåede *stk. 3, 1. pkt.*, bemyndiges sundhedsministeren til at fastsætte regler om, at personer, som har gennemført en uddannelse med et praktisk og teoretisk indhold i kosmetisk tatovering, der er fastsat af en brancheforening, må udføre kosmetisk tatovering af øjenbryn, hårbund, øvre og nedre øjenlåg og læber.

Med bestemmelsen sikres det, at sundhedsministeren i bekendtgørelse kan fastsætte regler om forbuddet i det foreslåede stk. 2 mod at tatovere i ansigt, ikke vil gælde personer, som udfører kosmetisk tatovering af øjenbryn, hårbund, øvre og nedre øjenlåg og læber, og som har gennemført en uddannelse i kosmetisk tatovering med et praktisk og teoretisk indhold, der er fastsat af en brancheforening.

Dette vil sikre, at kosmetisk tatovering under visse betingelser fremover bliver lovligt i øjenbryn, hårbund, øvre og nedre øjenlåg og læber.

Efter *stk. 3, 2. pkt.*, kan sundhedsministeren fastsætte regler om krav til de brancheforeninger, der skal kunne fastsætte en uddannelse i kosmetisk tatovering og til det nærmere indhold og længde af den uddannelse, der er nævnt i 1. pkt.

Der kan bl.a. fastsættes regler om krav til foreningens formål, f.eks. at foreningen skal repræsentere medlemmerne i faglige spørgsmål og have et ikke uvæsentligt antal medlemmer. Der kan også fastsættes krav til foreningens vedtægter, herunder at foreningen er demokratisk i sin opbygning og funktion, og at vedtægterne indeholder bestemmelser om optagelse og fratagelse af medlemskab.

Der vil ligeledes kunne fastsættes regler om, at foreningen skal give offentligheden adgang til oplysninger om, hvilke uddannelseskrav foreningen har opstillet.

I forhold til uddannelse vil der kunne fastsættes overordnede krav til uddannelsens teoretiske og praktiske indhold og længden heraf.

Personer, som har gennemført en sådan uddannelse omfattes ikke af forbuddet i stk. 2 for så vidt angår kosmetisk tatovering af øjenbryn, hårbund, øvre og nedre øjenlåg og læber.

Sundheds- og Ældreministeriet vil i forbindelse med evt. udstedelse af regler i medfør af § 10, stk. 3, overveje, om der kan være grundlag for at udvide den foreslåede registrerings- og tilsynsordning til også at omfatte de nævnte steder, hvor der udføres kosmetisk tatovering. Dette vil kræve lovændring.

### *Til § 11*

Ingen myndighed fører tilsyn med tatoveringssteder.

Med den foreslåede § 11, *stk. 1*, vil Sikkerhedsstyrelsen fremover skulle føre tilsyn med tatoveringssteder, der er omfattet af den foreslåede lov.

Det foreslås, at Sikkerhedsstyrelsen fører tilsyn på tatoveringssteder.

I lyset af de sikkerhedsmæssige og sundhedsmæssige risici samt et ureguleret marked er det hensigten, at Sikkerhedsstyrelsen i perioden 1. juli 2018 til 31. december 2019 skal gennemføre et tilsynsbesøg på alle registrerede tatoveringssteder. I perioden fra 1. januar 2020 til 31. december 2022 er det hensigten, at alle registrerede steder modtager et tilsynsbesøg hvert andet år.

Efter den foreslåede 3-årige implementeringsperiode vil Sikkerhedsstyrelsen overgå til en risikobaseret tilsynsmodel. Sikkerhedsstyrelsens risikobaserede tilsyn vil blive tilrettelagt med udgangspunkt i styrelsens datadrevne risikomodell, der allerede i dag benyttes til styrelsens kontrol på andre produkt- og forretningsområder.

Den datadrevne risikomodell vil således danne grundlag for prioritering af styrelsens fremtidige tilsynsaktiviteter. I den datadrevne risikomodell vil indgå data fra forskellige kilder, der organiseres på en måde, der giver mulighed for at danne rapporter og analyse til brug for prioriteringen. Modellen vil desuden bestå af softwareløsninger, der kan anvendes i forbindelse med analyse, rapportering og til statistiske formål.

Ved at benytte denne risikomodell med henblik på at tilrettelægge tilsynet med tatoveringssteder sikres det, at ressourcerne anvendes der, hvor regelefterlevelsen er lav, eller hvor risikoen ved manglende regelefterlevelse er størst.

Det fremgår af den foreslåede § 11, stk. 2, at Sikkerhedsstyrelsen af tatoveringssteder kan kræve at få meddelt alle oplysninger, der er nødvendige for at udøve tilsynet efter stk. 1. inden for rimelig tid.

#### *Til § 12*

Ingen myndighed fører tilsyn med tatoveringssteder.

Det fremgår af den foreslåede § 12, 1. pkt., at for at tilvejebringe oplysninger til brug for gennemførelse af tilsynet har Sikkerhedsstyrelsen til enhver tid mod behørig legitimation og uden retskendelse adgang til private ejendomme og lokaliteter.

Ejendomme og lokaliteter er tatoveringssteder, dvs. de steder hvor der udføres tatovering i erhvervsmæssigt øjemed. Adgang uden retskendelse til private ejendomme og lokaliteter efter lovens forstand vil således alene forekomme i de tilfælde, hvor der på stederne udføres tatovering i erhvervsmæssigt øjemed, og alene på det sted, hvor aktiviteten pågår.

Bestemmelsen giver således Sikkerhedsstyrelsen mulighed for at få adgang uden retskendelse i forbindelse med gennemførelse af tilsynet. Bestemmelsen kan særligt anvendes i de situationer, hvor et tatoveringssted f.eks. ikke frivilligt ønsker at udlevere oplysninger m.v. til brug for gennemførelse af tilsynet.

Det er kun muligt for Sikkerhedsstyrelsen at anvende bestemmelsen i forbindelse med gennemførelse af tilsynet. Det skal således være formålet med adgangen, at der skal indhentes oplysninger, der er nødvendige for tilsynet. Sikkerhedsstyrelsen vil efter den foreslåede ordning kunne udøve tilsyn både i forbindelse med proaktive tilsyn, hvor styrelsen har planlagt tilsynet på forhånd, og reaktive tilsyn, som oftest sker efter en udefrakommende begivenhed, f.eks. en bekymringshenvendelse.

Det er ikke en forudsætning for, at Sikkerhedsstyrelsen kan få adgang efter bestemmelsen, at styrelsen har viden om, at der på stedet pågår tatoveringsvirksomhed, der udgør en risiko. Om det er nødvendigt at få adgang til tatoveringsstedet beror bl.a. på, om Sikkerhedsstyrelsen kan få tilstrækkelige oplysninger til brug for et tilsyn på anden måde. Endvidere bør der kun søges adgang til private beboelseslokaler, hvis undersøgelsens formål ikke har kunnet opnås på anden vis. Hvordan tilsynet udføres mest effektivt indgår i vurderingen af, om adgang må anses for nødvendig. Der er tale om en proportionalitetsafvejning.

Det foreslås, at tilsynsbesøg skal varsles inden besøget foretages som foreskrevet i § 5, stk. 1, i lov nr. 442 af 9. juni 2004 om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter med senere ændringer (retssikkerhedsloven). Kravet om varsling kan ifølge lovens § 5, stk. 4, fraviges, hvis øjemedet med indgrebets gennemførelse ville forspildes, hvis forudgående kendskab til underretning skulle gives.

Det er vurderingen, at øjemedet normalt ikke forspildes ved at varsle eller anmelde tilsynsbesøg. Hensynet til tatoveringsstedets arbejde tilsiger også, at tilsyn skal varsles, idet tatovering af en kunde kan vare i flere timer, hvorfor uvarslet tilsyn vil betyde, at en udøver af tatovering ved et tilsynsbesøg må afbryde tatovering af kunden. Tatoveringssteder har desuden åbent på forskellige tider af døgnet og ikke nødvendigvis inden for normale forretningsåbningstider, hvilket kan medføre, at tilsynsmyndigheden ofte kan komme forgæves på tilsynsbesøg.

Det er vurderingen, at man ved at varsle tilsynsbesøg får en mere åben og konstruktiv dialog med tatoveringsstederne, der modtager tilsynsbesøg. Det foreslås derfor, at der sædvanligvis foretages varslede tilsynsbesøg. Uvarslede tilsynsbesøg vil kunne komme på tale, f.eks. i situationer, hvor Sikkerhedsstyrelsen finder, at der foreligger risiko for tatoveringssikkerheden. Sikkerhedsstyrelsen kan vælge at foretage varslede eller uvarslede tilsynsbesøg på baggrund af bekymringshenvendelser, oplysninger fra medierne m.v., som Sikkerhedsstyrelsen vurderer vedrører risiko for tatoveringssikkerheden.

Sikkerhedsstyrelsens tilsyn kan også gennemføres ved indhentning af oplysninger hos tatoveringsstedet. Dette kan eksempelvis være billeddokumentation, kopi af informationsmateriale eller dokumentation for procedurer på tatoveringsstedet.

Det foreslås desuden, at Sikkerhedsstyrelsen i de tilfælde, hvor der udstedes et påbud efter forslaget § 14, stk. 1, foretager et opfølgende tilsynsbesøg med henblik på at kontrollere, om påbuddet er efterkommet. Et opfølgende tilsynsbesøg vil altid udløse et gebyr.

Herudover foreslås det i § 12, 2. pkt., fastsat, at politiet om fornødent yder Sikkerhedsstyrelsen bistand, hvilket f.eks. kan være aktuelt i en situation, hvor Sikkerhedsstyrelsen nægtes adgang til en lokalitet ad frivillighedens vej. Der kan i sådanne tilfælde være behov for, at politiet anvender magt for at få adgang til lokaliteten.

Som tidligere nævnt skal det bemærkes, at den foreslåede tilsynsordning vil blive administreret i overensstemmelse med lov nr. 442 af 9. juni 2004 om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter, således at denne lovs processuelle regler skal overholdes ved gennemførelsen af tilsynet. Dette indebærer bl.a., at tatoveringssteder som hovedregel skal underrettes forud for gennemførelsen af en beslutning om iværksættelse af tilsyn uden retskendelse, jf. lovens § 5, stk. 1, medmindre Sikkerhedsstyrelsen efter en konkret vurdering finder, at kravet om en forudgående underretning helt eller delvist kan fraviges i medfør af lovens § 5, stk. 4.

### *Til § 13*

Efter den foreslåede § 13, stk. 1, kan Sikkerhedsstyrelsen i tilsynsøjemed foretage registersamkøring af oplysninger fra egne registre og offentligt tilgængelige oplysninger, der er indhentet hos andre offentlige myndigheder, dvs. oplysninger der fremgår af den pågældende myndigheds hjemmeside eller lignende. Disse oplysninger vil i fremtiden kunne anvendes som udgangspunkt for risikobaseret tilsyn med tatoveringssteder. Det risikobaserede tilsyn er nærmere beskrevet i afsnit 2.7.2 i de almindelige bemærkninger.

Bestemmelsen kan anvendes til at foretage registersamkøring af offentligt tilgængelige oplysninger fra andre myndigheder med Sikkerhedsstyrelsens egne oplysninger indsamlet i forbindelse med styrelsens tilsynsaktiviteter og oplysninger modtaget i forbindelse med tatoveringsstedernes registrering hos Sikkerhedsstyrelsen. Der vil være tale om offentligt tilgængelige oplysninger fra andre myndigheder, såsom oplysninger fra Det Centrale Virksomhedsregister (CVR), Arbejdstilsynets smileyordning m.v. Hermed får Sikkerhedsstyrelsen adgang til at anvende stamdata om virksomheder, data fra registreringer samt data fra tilsynsbesøg.

En samkøring af oplysninger i Sikkerhedsstyrelsens datadrevne risikomodel vil ske under hensyntagen til reglerne i persondatalovgivningen om registersamkøring og sammenstilling i kontroløjemed, herunder reglerne om sikkerhedsforanstaltninger og logning i bekendtgørelse nr. 528 af 15. juni 2000 om sikkerhedsforanstaltninger til beskyttelse af personoplysninger, som behandles af den offentlige forvaltning. Samkøring af oplysninger vil endvidere ske under hensyntagen til reglerne i persondataloven om anmeldelse til og udtalelse fra Datatilsynet samt forudgående information til de berørte, jf. lovens § 5, stk. 1, §§ 41-44 og § 45, stk. 1, nr. 4.

Det er endvidere vurderingen, at den foreslåede bestemmelse vil være i overensstemmelse med databe-

skyttelsesforordningen, som får virkning fra den 25. maj 2018. Det gælder forordningens artikel 5, artikel 6, stk. 1, litra c og e, og artikel 6, stk. 4.

Det foreslås endvidere i *stk. 2*, at Sikkerhedsstyrelsen i tilfælde, hvor det vil være af væsentlig betydning for tilsynet efter § 11, stk. 1, får adgang til at indhente ikke-offentligt tilgængelige oplysninger fra andre myndigheder med henblik på registersamkøring, dvs. oplysninger, som f.eks. ikke fremgår af den pågældende myndigheds hjemmeside eller lignende. Det kan f.eks. være af væsentlig betydning i situationer, hvor Sikkerhedsstyrelsen er bekendt med overtrædelser eller personskader, eller hvor Sikkerhedsstyrelsen har modtaget borgerhenvendelser.

Bestemmelsen vil give Sikkerhedsstyrelsen mulighed for at indhente ikke-offentligt tilgængelige oplysninger fra andre myndigheder med henblik på at registersamkøre disse med de oplysninger, som vil indgå i Sikkerhedsstyrelsens datadrevne risikomodel. Formålet hermed er at kvalificere risikobilledet, således at Sikkerhedsstyrelsen bliver i stand til mere præcist at prioritere styrelsens tilsynsindsats.

Sikkerhedsstyrelsen vil ikke have brug for at kende identiteten på personer, der eventuelt måtte have fået gener eller komplikationer efter tatovering, men vil alene have brug for oplysninger om hvilket tatoveringssted, det drejer sig om. Der vil derfor ikke være tale om oplysninger, der identificerer, eller gør det muligt at identificere enkeltpersoner. Hermed vil Sikkerhedsstyrelsen ikke få adgang til oplysninger om enkeltpersoners navn, cpr.nr., helbredsmaessige forhold, behandling m.v.

En samkøring af oplysninger i Sikkerhedsstyrelsens datadrevne risikomodel vil ske under hensyntagen til de særlige regler i databeskyttelseslovgivningen.

#### *Til § 14*

Sikkerhedsstyrelsen kan med den foreslåede § 14, *stk. 1*, påbyde tatoveringssteder, der er registreret efter lovens § 4, stk. 1, at træffe foranstaltninger med henblik på at efterkomme krav fastsat i lovens §§ 7-9 eller regler udstedt i medfør heraf.

Sikkerhedsstyrelsen kan påbyde et tatoveringssted, at nærmere bestemte krav opfyldes, eller nærmere bestemte procedurer følges. Det er en betingelse for at udstede et påbud, at forholdene på tatoveringsstedet kan udgøre en risiko for forbrugere, der lader sig tatovere på stedet.

Sikkerhedsstyrelsen foretager et opfølgende tilsynsbesøg med henblik på at kontrollere, om påbuddet er efterkommet. Når Sikkerhedsstyrelsen har konstateret, at de tidligere uopfyldte krav nu er opfyldt, ophæves påbuddet.

Efter den foreslåede *stk. 2* kan Sikkerhedsstyrelsen afregistrere et tatoveringssted, hvis tatoveringsstedet ikke efterkommer et påbud udstedt i medfør af den foreslåede *stk. 1*. Afregistrering vil medføre, at der ikke længere må udføres tatovering på tatoveringsstedet.

Efter den foreslåede *stk. 3* kan Sikkerhedsstyrelsen afregistrere et tatoveringssted, hvis tatoveringsstedet har overtrådt §§ 7-10 i lovforslaget, eller regler udstedt i medfør heraf eller afviser at medvirke til Sikkerhedsstyrelsens tilsyn efter § 11, stk. 1. Dette vil kunne ske ved gentagen eller grov overtrædelse af loven. Sikkerhedsstyrelsen vil i overensstemmelse med det almindelige proportionalitetsprincip – afhængig af alvorligheden af de overtrædelser, der er tale om – skulle vurdere, om det er tilstrækkeligt at give tatoveringsstedet et påbud, eller om det er nødvendigt at afregistrere tatoveringsstedet med den virkning, at der ikke længere må udføres tatovering på stedet.

#### *Til § 15*

Det foreslås i § 15, at Sikkerhedsstyrelsens afgørelser truffet efter den foreslåede lov eller regler udstedt i medfør af loven ikke skal kunne indbringes for anden administrativ myndighed.

Bestemmelsen afskærer den administrative klageadgang fra Sikkerhedsstyrelsen til erhvervsministeren. Bestemmelsen i lovforslaget afskærer således muligheden for administrativ rekurs og fraviger derved

det almindelige forvaltningsretlige princip, hvorefter afgørelser kan påklages administrativt til højere myndighed.

Baggrunden for den foreslåede bestemmelse er, at de afgørelser, som Sikkerhedsstyrelsen vil træffe efter loven eller efter regler, der foreslås fastsat i medfør heraf, vil være af teknisk karakter og forudsætter en betydelig teknisk eller faglig indsigt på området, som det ikke kan forventes, at Erhvervsministeriets departement er i besiddelse af. Der kan således være tale om f.eks. afgørelser om, at et tatoveringssted skal revidere sit informationsmateriale eller indrette tatoveringsstedet på en måde, så der er adgang til håndhygiejnefaciliteter. At træffe disse afgørelser vil forudsætte betydelig teknisk indsigt på området, som det ikke kan forventes, at Erhvervsministeriets departement er i besiddelse af. Styrelsen for Patientsikkerhed og Miljøstyrelsen bidrager efter behov til Sikkerhedsstyrelsens fastsættelse af reaktionsniveauer. Bestemmelsen afskærer også klageadgang over Sikkerhedsstyrelsens afgørelser om fritagelse fra pligten til at benytte digital kommunikation.

Med bestemmelsen afskæres ikke klageadgangen til Erhvervsministeriets departement over Sikkerhedsstyrelsens sagsbehandling, ligesom bestemmelsen ikke afskærer den almindelige adgang til at få afgørelser prøvet ved domstolene.

### *Til § 16*

I lovforslagets § 16, stk. 1, 1. pkt., foreslås det, at Sikkerhedsstyrelsen årligt opkræver et gebyr hos den, der har registreret et eller flere tatoveringssteder, efter § 4, stk. 1, til dækning af styrelsens udgifter til registreringsordningen og tilsynet. Der betales gebyr pr. registreret tatoveringssted.

Det årlige gebyr skal således dække Sikkerhedsstyrelsens samlede omkostninger til etablering og drift af den foreslåede registreringsordning og tilsyn og i henhold til regler fastsat i medfør heraf.

Det forventes, at det årlige registreringsgebyr vil udgøre 5.776 kr. pr. registreret tatoveringssted de første 6 år. De efterfølgende år forventes gebyret at udgøre 3.535 kr. pr. registreret tatoveringssted. Gebyret for opfølgende tilsynsbesøg forventes at udgøre 5.175 kr.

Det er estimeret, at 600 tatoveringssteder vil lade sig registrere.

Sikkerhedsstyrelsen skal i forbindelse med tilsynet med tatoveringssteder varetage en række nye opgaver, der bl.a. indebærer, at Sikkerhedsstyrelsen skal etablere og drive et system til håndtering af registreringer af tatoveringssteder, herunder oplysninger som skal indsendes sammen med registreringen. Sikkerhedsstyrelsen vil desuden skulle offentliggøre og vedligeholde en liste over registrerede tatoveringssteder. Endvidere vil Sikkerhedsstyrelsen skulle føre tilsyn med tatoveringssteder, der er omfattet af den foreslåede registreringsordning.

Da der er tale om nye opgaver af ganske omfattende karakter, vil opgaverne ikke kunne afholdes inden for Sikkerhedsstyrelsens eksisterende ramme. Det foreslås derfor, at Sikkerhedsstyrelsens udgifter til varetagelse af disse nye opgaver finansieres via gebyrer, der opkræves hos tatoveringsstederne.

Sikkerhedsstyrelsens samlede udgifter til varetagelse af disse nye opgaver er opgjort til 2,7 mio. kr. i gennemsnit over de første 6 driftsår og efterfølgende 2,2 mio. kr. årligt. Med opkrævningen af disse gebyrer vil Sikkerhedsstyrelsens merudgifter til varetagelse af de nævnte opgaver være fuldt omkostningsdækket. Ordningen tilstræbes samlet set at hvile i sig selv over en (4-årig eller 6-årig) periode, hvor den økonomiske balance i perioden vurderes i forhold til det samlede ressourceforbrug ctr. de samlede gebyrindtægter i forbindelse med ordningen.

Der er for ordningen vedtaget en 6-årig balanceperiode for ordningens første seks år. Dette er i strid med budgetvejledningens generelle regel for takstfastsættelse, som er balance over en 4-årig periode, jf. BV 2.3.1.2. Den initiale 6-årige balanceperiode er dog vedtaget for at bringe gebyrerne i ordningens første år ned på et lavere niveau, da det vurderes, at der blandt de erhvervsdrivende, der skal registreres og føres tilsyn med, vil være mange små virksomheder.

Det foreslås i 2. pkt., at Sikkerhedsstyrelsen opkræver gebyr for opfølgende tilsynsbesøg på tatoveringsstedet ved påbud efter § 14. Det er hensigten, at Sikkerhedsstyrelsen i de tilfælde, hvor der er udstedt et påbud efter forslagets § 14, stk. 1, foretager et opfølgende tilsynsbesøg med henblik på at kontrollere, om påbuddet er efterkommet.

Det foreslås i stk. 2, at erhvervsministeren fastsætter nærmere regler om størrelsen og opkrævningen af de i stk. 1 nævnte gebyrer, herunder om at Sikkerhedsstyrelsen i særlige tilfælde kan dispensere for opkrævningen af gebyrer. Størrelsen af gebyrerne fastsættes således, at de modsvarer de forventede omkostninger til Sikkerhedsstyrelsens administration af ordningen og det tilsyn, som styrelsen vil skulle føre efter bestemmelserne i den foreslåede lov.

Såfremt forudsætningerne for de forventede gebyrer ændres på grund af f.eks. langt flere tatoveringssteder, end der er forudsat, kan bestemmelsen endvidere anvendes til at ændre gebyrstørrelserne således, at de fortsat modsvarer de forventede medgående omkostninger i forbindelse med administrationen af ordningen. I lighed med øvrige gebyrordninger vurderes gebyrsatserne løbende med henblik på at sikre gebyrbalance i henhold til Finansministeriets Budgetvejledning 2016.

Bestemmelsen påtænkes endvidere anvendt til at fastsætte regler om, at ejere af tatoveringssteder, der er registreret efter forslagets § 4, stk. 1, skal indbetale det første registreringsgebyr samtidig med den digitale registrering. Herefter skal ejeren indbetale et registreringsgebyr hvert år på datoen for registreringen.

Gebyr refunderes ikke, hvis et tatoveringssted lukker inden udløbet af det år, der er betalt registreringsgebyr for.

Det foreslås endvidere, at erhvervsministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om, hvornår det i særlige tilfælde kan undlades at opkræve de i stk. 1 nævnte gebyrer. Denne mulighed kan f.eks. forventes anvendt i tilfælde, hvor der er tale om udenlandske tatovører, der har et midlertidigt tatoveringssted i Danmark eller i tilfælde, hvor et tatoveringssted flytter til en ny adresse umiddelbart efter, at der er betalt registreringsgebyr.

#### *Til § 17*

Med den foreslåede bestemmelse gøres det strafbart at overtræde lovens pligter og forbud i § 4, stk. 1, § 4, stk. 2, § 7, stk. 1, § 8, stk. 1, § 9, § 10, stk. 1 og 2, § 11, stk. 2, og § 14, stk. 1. Straffen vil være bøde.

Formålet er at sikre, at de foreslåede bestemmelser efterleves, således at de mulige sundhedsmæssige risici for forbrugerne i forbindelse med tatovering mindskes.

Med det foreslåede *stk. 1, nr. 1*, hjemles bødestraf for den, der undlader at efterkomme registreringspligten, jf. forslagets § 4, stk. 1. Ejeren af tatoveringsstedet vil således kunne straffes efter denne bestemmelse.

Det er Sundheds- og Ældreministeriets opfattelse, at bødeniveauet for manglende registrering ved Sikkerhedsstyrelsen bør være højere end gebyret for registrering, således at der ikke kan opnås økonomisk gevinst ved at undlade at registrere. Det vurderes på den baggrund, at straffen for førstegangsovertrædelse for manglende registrering ved Sikkerhedsstyrelsen ikke bør være lavere end en bøde på 10.000 kr.

Med det foreslåede *stk. 1, nr. 2*, hjemles bødestraf for den, der udfører tatovering i erhvervsmæssigt øjemed på et tatoveringssted, der ikke er registreret hos Sikkerhedsstyrelsen, jf. forslagets § 4, stk. 2.

Med det foreslåede *stk. 1, nr. 3*, hjemles bødestraf for den, der undlader at opfylde kravene i § 7, stk. 1, § 8, stk. 1, og § 9 om hygiejne, forbrugerinformation og dokumentation for tatoveringsfarver.

Overtrædelse af disse tre bestemmelser foreslås strafbelagt med henblik på at sikre en høj grad af regelefterlevelse, således at forbrugerne sikres mulighed for at benytte tatoveringssteder, der opfylder de krav til hygiejne, dokumentation for tatoveringsfarver og forbrugerinformation, der indføres med den foreslåede lov.

Med det foreslåede *stk. 1, nr. 4*, hjemles bødestraf for den, der overtræder forbuddet mod at tatovere

en person under 18 år eller i hoved, på hals og på hænder, jf. forslagets § 10, stk. 1 og 2. Enhver, der tatoverer i strid med forbuddet, vil kunne straffes. Bestemmelsen gælder således ikke kun ejeren af tatoveringsstedet.

Sundheds- og Ældreministeriet foreslår, at bødeniveauet skærpes ved overtrædelse af de foreslåede forbud mod at tatovere personer under 18 år og mod at tatovere personer i hoved, på hals og på hænder i forhold til nuværende retspraksis for overtrædelse af tatoveringsloven, og at bødeudmålingen bør tage sit udgangspunkt i denne lovs principper. Det vurderes på den baggrund, at straffen for førstegangsovertrædelse af forbuddet mod at tatovere personer under 18 år ikke bør være lavere end en bøde på 10.000 kr. grundet overtrædelsens alvorlighed.

Overtrædelse af bestemmelsen foreslås strafbelagt for at sikre en høj regelefterlevelse.

Med det foreslåede *stk. 1, nr. 5 og 6*, hjemles bødestraf for den, der undlader at efterkomme en oplysningspligt eller et påbud, der har hjemmel i forslagets § 11, stk. 2, eller § 14, stk. 1. Ejeren af tatoveringsstedet vil således kunne straffes for overtrædelse af § 11, stk. 2, og § 14, stk. 1.

Overtrædelse af bestemmelserne foreslås strafbelagt for at sikre en høj regelefterlevelse, således at forbrugerne sikres mulighed for at benytte tatoveringssteder, der opfylder de krav til hygiejne, dokumentation for tatoveringsfarver og forbrugerinformation, der indføres med den foreslåede lov, og at Sikkerhedsstyrelsen kan føre det tilsigtede tilsyn.

Med det foreslåede *stk. 2* kan også selskaber m.v. (juridiske personer) efter reglerne i straffelovens 5. kapitel pålægges bødestraf ved overtrædelse af lovens § 4, stk. 1, § 4, stk. 2, §§ 7-9, § 10, § 11, stk. 2, og § 14, stk. 1.

#### *Til § 18*

Det foreslås i *stk. 1*, at loven træder i kraft den 1. juli 2018.

Det foreslås i *stk. 2*, at den gældende lov nr. 194 af 8. juni 1966 om tatovering ophæves.

Det foreslås i *stk. 3*, at den gældende lov nr. 427 af 1. maj 2013 om en frivillig, brancheadministreret registreringsordning for tatovører ophæves.

#### *Til § 19*

Efter den foreslåede bestemmelse i § 19 vil de, der udøver erhvervsmæssig tatovering på tidspunktet for den foreslåede lovs ikrafttræden, senest skulle lade det eller de tatoveringssteder, hvor tatovering udføres, registrere efter lovforslagets § 4, stk. 1, den 1. januar 2020. Der vil således ikke være noget til hinder for, at registreringer kan ske inden udløbet af denne frist.

Med den foreslåede overgangsperiode sikres det, at de, der udfører tatovering i dag i overensstemmelse med gældende lovgivning, har tid til at indrette sig på de ændrede forhold.

#### *Til § 20*

Den foreslåede bestemmelse fastlægger lovens territoriale gyldighedsområde.

Det foreslås i den forbindelse, at loven ikke skal gælde for Færøerne og Grønland.